

rem, sub annulo Piscatoris, die VII iunii
MDCXXIX, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 7 iunii 1630, pontif. anno VII.

CCCLXIII.

*Confirmatio contractus inter regem catho-
licum et clerum regni Portugalliae
initi¹.*

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ad clavum apostolicae servitutis in puppi
militantis Ecclesiae, nullo licet meritorum
nostrorum suffragio, per abundantiam di-
vinae gratiae constituti, ad ea, per quae
ecclesiarum ac monasteriorum et aliorum
beneficiorum ecclesiasticorum exornationi
ac personarum ecclesiasticarum tranquilli-
tati et paci opportunè consulitur², libenter
intendimus, et his, quae propterea, prae-
sertim per catholicos reges et personas
ecclesiasticas huiusmodi facta fuisse di-
cuntur, ut firma perpetuo et illibata per-
maneant, libenter, cum a nobis petitur,
apostolici muniminis adiicimus firmitatem,
aliasque statuimus atque decernimus, prout,
rerum ac temporum necnon personarum
qualitatibus debite pensatis, conspiciamus
salubriter in Domino expedire.

Gregorii XV
suasque litteras
refert.

§ 1. Alias siquidem a felicitis recorda-
tionis Gregorio Papa XV praedecessore
nostro et nobis emanarunt litterae, tenoris
subsequentis, videlicet: *Gregorius Pa-
pa XV, ad futuram rei memoriam. In
supremam militantis Ecclesiae speculam*, etc.
(reliqua invenies in suo ordine sub datâ
XXII iunii MDCXXIII, pontificatus anno III,
tom. XII, pag. 697).

*Charissimo in Christo filio nostro Phi-
lippo Hispaniarum regi catholico, Urba-
nus Papa VIII. Charissime, etc. Ortho-*

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Praeter syntaxis rationem edit. Main. legit
consulere (n. T.).

doxae fidei, etc. (reliqua invenies in suo
ordine sub datâ XXXI mai MDCXXV, pon-
tificatus anno II¹).

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius
Michaël Soares Pereira, negotiorum regni
Portugalliae in Romanâ Curia agens, tam
eiusdem Philippi regis quam status ec-
clesiastici² dictorum regnorum nominibus,
nobis nuper exponi fecit (instante post-
modum apud eundem Philippum regem
venerabili fratre Ioanne episcopo Colim-
briensi uti procuratore status ecclesiastici
dictorum regnorum, ut ipse Philippus rex,
tam nomine proprio quam coronae suo-
rum regnorum, ab omni iure et actione,
quae vigore concessionum et gratiarum
in praeinsertis litteris contentarum huius-
modi praetendere posset, attentis eccle-
siarum dictorum regnorum necessitatibus,
desistere vellet, nec aliam gratiam seu
gratias ob causas in dictis praeinsertis lit-
teris expressas ab hac sanctâ Sede pete-
ret, nec etiam motu proprio concessas
acceptaret³ seu eis uteretur), idem Phi-
lippus rex, praefatis et aliis magni mo-
menti rationibus sibi per eundem Ioan-
nem episcopum nomine status ecclesiastici
huiusmodi allegatis mature consideratis,
cupiens quantum fieri poterat sântui eccle-
siastico praedicto gratificari, dilectum fi-
lium Mendum de Motâ de Valladares con-
siliarium suum et palatii senatorem in
suum procuratorem constituerit, ut ipsius
Philippi regis et coronae regnorum suo-
rum nominibus ad aliquam super prae-
insertis litteris cum praedicto Ioanne e-
piscopo uti status ecclesiastici praefati
procuratore concordiam deveniret; prae-
fati vero Mendus et Ioannes episcopus,
nominibus quibus supra, inter se concor-

Expositio Mi-
chaëlis Soares,
nomine regis et
status ecclesia-
stici.

¹ Ita edit. Main.; sed bulla cit. deest; similis
habetur pro regno Castellae, tom. XIII, p. 398 (n. T.)

² Vocem ecclesiastici certe necessaria nos ad-
dimus (n. T.).

³ Edit. Main. legit *acceptare* (n. T.).

daverint, pro eo quod spectat ad praein-
sertas dicti Gregorii praedecessoris litte-
ras, in centum nonaginta millium, et, pro
eo quod spectat ad praeinsertas litteras
nostras huiusmodi, in triginta trium mil-
lium cruciatorum monetae regni Portu-
galliae donativis voluntariis, summam in-
simul ducentorum et viginti trium millium
cruciatorum huiusmodi constituentibus, et
in duabus solutionibus aequalibus, primâ
videlicet infra duos menses a datâ in-
strumenti contractus, seu scripturarum
desuper confectarum, secundâ vero in festo
Nativitatis D. N. I. C. MDCXXIX, persolven-
dis¹; dictusque Ioannes episcopus, in exe-
cutionem concordiae huiusmodi, ac no-
mine status ecclesiastici praefati, dicto
Philippo regi, ob causas in praeinsertis
litteris expressas, nomine voluntarii ser-
vitii, donativum seu donativa in totum
ducentorum et viginti trium millium cru-
ciatorum huiusmodi, nempe centum et
nonaginta respectu prioris, triginta vero
trium millium respectu posterioris con-
cessionum seu gratiarum in praeinsertis
litteris contentarum, in monetâ currenti
regni Portugalliae praefati, ac temporibus
et in terminis supra declaratis, persolven-
da obtulerit; et dictus Mendus donati-
vum, seu donativa huiusmodi, nomine
ipsius Philippi regis acceptaverit, et pro-
miserit, quod idem Philippus rex non
utetur gratis ac concessionibus sibi per
praeinsertas litteras factis, neque aliam
gratiam seu gratias ab eâdem Sede (pro
succursu Indiarum, aliarumque necessi-
tatum recuperationis et defensionis loco-
rum quae² corona regni Portugalliae
possedit in Indiâ Orientali, et sustentatio-
nis belli offensivi et defensivi quod in locis
Indiae praedictae contra infideles, haere-
ticos et schismaticos exercetur) obtinebit,
nec illam, licet per Romanos Pontifices,

¹ Male edit. Main. legit *persolvendas* (n. T.).

² Perperam ed. Main. legit *locorumque* (n. T.).

pro tempore existentes, etiam motu pro-
prio concessam, acceptabit, nec illâ utetur,
sed in omnibus concordata olim inter
clerum regni Portugalliae et bonae me-
moriae reges Emanuelem et Sebastianum
super similibus gratis inita observabit;
propterea instrumentum contractus sive
concordiae huiusmodi, cum omnibus in eo
contentis, desuper sub die XVII februarii
MDCXXIX celebratum, per eius schedulam,
manu suâ subscriptam et regio sigillo mu-
nitam, ratum habebit in omnibus et per
omnia, perinde ac si praemissa ab eodem
Philippo rege et in eius praesentiâ facta
fuissent; et, si idem Philippus rex instru-
mentum huiusmodi non ratificaverit, illud
nullum sit, et nullius roboris; dictus vero
Ioannes episcopus desistentiam et renun-
tiationem praeinsertarum litterarum, nec-
non promissionem de non impetrandâ
neque acceptandâ aliâ gratiâ pro succursu
dictarum necessitatum, per dictum Men-
dum nomine ipsius Philippi regis ac co-
ronae suorum regnorum in instrumento
huiusmodi factam, nomine status ecclesia-
stici praedicti acceptaverit, seque obliga-
verit, quod sui constituentes et dictus status
ecclesiasticus ratificabunt et approbabunt
statim hoc instrumentum, omniaque in
eo contenta, aliâ nullum sit, et nullius
vigoris, et idem Philippus rex gratis et
concessionibus sibi per praeinsertas lit-
teras, ut praefertur, concessis libere uti
possit; insuper Ioannes episcopus et Men-
dus praedicti, nominibus quibus supra,
convenerint, quod pecunia donativi seu
donativorum huiusmodi expensis dicti sta-
tus ecclesiastici¹ et de eius mandato exi-
gatur, neque in huiusmodi exactione
expensae ex parte ipsius Philippi regis,
seu regii eius patrimonii, minusve aliqua
pecuniae donativorum praedictorum de-
falcatio fiat²; quodque ducenti viginti tres

¹ Perperam edit. Main. legit *fructus* (n. T.).

² Aptius lege *fiant* (n. T.).

mille cruciati, qui¹ dividuntur et distribuuntur super redditibus ecclesiasticis in praeinsertis litteris (huiusmodi comprehensis, solvantur et ponantur in civitate Ulyssiponensi expensis dicti status ecclesiastici penes personam seu personas, quas dictus Philippus rex nominaverit, et dicta quantitas exigatur, ut dictum est, expensis et sumptibus dicti status ecclesiastici, absque eo quod in exactione illius fiant aliquae expensae ex parte ipsius Philippi regis, dictaque exactio fiat per officiales ecclesiasticos, ordinarios praelatos et capitula, quibus dictus Philippus rex provisiones et litteras patentes pro executione necessarias expediri mandabit; ad transportationem vero et conductionem dictarum pecuniarum officiales iustitiae eiusdem Philippi regis assignent custodes cum provisionibus et aliis rebus etiam necessariis, absque eo quod pro huiusmodi custodia et securitate aliquid per statum ecclesiasticum expendatur seu erogetur; insuper praedictus Philippus rex personam aliquam seu communitatem, ex comprehensis in praeinsertis litteris, a contributione suae ratae in divisione dictorum donativorum nullatenus eximat, nec aliqua persona seu communitas, ex comprehensis in eisdem praeinsertis litteris, aliquo exemptionis generalis seu specialis privilegio ab eadem Sede obtento vel obtinendo, ad effectum non contribuendi ad huiusmodi donativa, se iuvare possit, et in eventum, in quem privilegium huiusmodi obtinere contingat, derogatio illius ab eadem Sede obtineatur, et si non obtinebitur, id totum quod personae seu communitates sic exemptae non contribuerint, idem Philippus rex ex pecuniis vigore praeinsertarum concessionum exactis deducat seu defalcet; quodque ipse Philippus rex, praemissorum omnium confirmationem cum clausulis et cautelis ne-

¹ Vocem qui nos addendam censuimus (R. T.).

cessariis et opportunis, a nobis et eadem Sede quantocius petat; attentisque necessitatibus in praeinsertis dicti Gregorii praedecessoris litteris expressis, praedicta pecuniarum quantitate, in terminis supra expressis exigenda, etiam non expectata huiusmodi contractus confirmatione, uti possit; quodque idem rex, in computum quantitatis praedictarum pecuniarum, pecuniam, quae fuerit exacta vigore praedictorum Brevium ut praefertur renunciatorum, recipere et defalcare teneatur; et alias, prout in dicto instrumento per Baldassarem Martinez Criado scribam regium, Matrili sub die XVII februarii MDCXXIX seu, etc. confecto, plenius dicitur contineri;

§ 3. Quare, pro parte dicti Philippi regis ac praelatorum et personarum ecclesiasticarum dictorum regnorum Portugalliae et Algarbiorum, nobis fuit humiliter supplicatum, ut instrumento et contractui huiusmodi apostolicae confirmationis robur adiacere, aliasque desuper opportune providere de benignitate apostolica digneremur;

§ 4. Nos igitur, Philippi regis ac praelatorum et personarum ecclesiasticarum volis, quantum cum Domino possumus, annuere, illosque specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, necnon singulares praelatorum et personarum ecclesiasticarum huiusmodi personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, contractum praefatum, ac, prout illum concernunt, omnia et singula in instrumento desuper confecto contenta, et inde sequuta quaecumque, licita tamen

Philippus rex contractum cum ecclesiasticis initum petit confirmari.

Cui Pontifex annuit.

et honesta, apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiacimus, omnesque et singulos tam iuris quam facti necnon solemnitatibus quarumcumque etiam quantumvis necessariorum et requisitarum et alios etiam quantumvis substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet intervenierint aut intervenisse dici vel censi possint, supplementum.

Laurentio episcopo Hieracensi, ut huiusmodi contractum observari faciat, mandat.

§ 5. Necnon, de venerabilis fratris Laurentii episcopi Hieracensis, iurium et spoliiorum in eisdem regnis camerae apostolicae debitorum collectoris generalis, singulari fide, prudentia, integritate, doctrina et rerum gerendarum usu plurimum in Domino confisi, eidem Laurentio moderno et pro tempore existenti collectori huiusmodi, ut praefatum contractum et concordiam iuris et facti remediis observari, et per illos, ad quos spectat, adimpleri faciat; summaeque triginta trium millium cruciatorum huiusmodi, ac expensarum necessariorum desuper factarum et faciendarum, reddituum scilicet ecclesiasticorum, archiepiscopatum et episcopatum et aliarum ecclesiarum et beneficiorum praesentationis seu nominationis eiusdem regis divisionem seu partitionem, auditis possessoribus et interesse habentibus (respectu vero litterarum eiusdem Gregorii praedecessoris dumtaxat pro rata quemcumque archiepiscopatum et episcopatum, archiepiscoposque et episcopos, ac capitula sedibus archiepiscopalibus et episcopalibus vacantibus tangente) auctoritate nostra faciat; pro reliquo autem alios obligatos tangente, per archiepiscopos et episcopos, sedibusque vacantibus¹, capitula et canonicos, uti a nobis et Sede Apostolica, quemque in sua civitate et dio-

¹ Prorsus delemus particulam et importune interpositam. Potius opportune hic intericiere tur praep. per (R. T.).

cesi, delegatos, fiat, et fieri et exequi, omni appellatione remota, debeat; cum facultatibus necessariis et opportunis, et cum hoc, ut, si aliqua dubia coram aliquo praefatorum archiepiscoporum, episcoporum, vel capitulorum super partitione et exactione huiusmodi desuper moveri contigerit, ad eundem collectorem, sine tamen retardatione solutionis, recurratur, et quidquid ab eo in praemissis decisum, terminatum, seu alias ordinatum fuerit, illud, omni et quacumque appellatione remota, debita executioni demandetur.

§ 6. Quoniam vero ii dumtaxat praelati et personae ecclesiasticae, qui et quae ecclesias, monasteria et beneficia ecclesiastica de iure patronatus ipsius Philippi regis in eisdem Portugalliae et Algarbiorum regnis possident, ad contributionem seu solutionem donativi triginta trium millium cruciatorum tenentur, volumus et eadem auctoritate mandamus, ut, ob desistentiam per eundem Philippum regem factam ab executione praeinsertarum litterarum nostrarum huiusmodi, ii, quorum ecclesiasticae dignitates seu beneficia post concessionem praeinsertarum litterarum nostrarum huiusmodi vacarunt (attento, quod eadem praeinsertae litterae nostrae omnibus intimatae, et cum mulctis¹ per collectorem, in eisdem praeinsertis litteris nostris praedictis exequutorem deputatum, executioni demandatae fuerint), integre persolvant quidquid iam ratione earumdem praeinsertarum litterarum nostrarum solvere debeant, et, quidquid pro complemento summae triginta trium² millium cruciatorum huiusmodi defuerit, iis modo et forma per eundem collectorem dividatur, qui iustiores illi videbuntur; decernentes collectorem, ac archiepiscopos et episcopos, necnon capitulum et canonicos praefatos, tamquam nostros et Sedis praedictae

Ecclesias, monasteria, etc. possidentes de iure patronatus regis quomodolibet persolvere debent.

¹ Clarius legimus mulctis quam multis (R. T.).
² Edit. Main. legit tres (R. T.).

delegatos, in praemissis omnibus processuros¹; personas vero, ac communitates et universitates, in praesertis litteris comprehensas, quibuscumque privilegiis a Sede Apostolica obtentis vel obtinendis nullomodo ad effugiendam solutionem ratae pecuniarum illas ratione donativi huiusmodi tangentis uti seu se tueri posse, sed eas ad integram ratae suae damnorumque et interesse ob dilationem solutionis satisfactionem et solutionem per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias, collectoris, ac archiepiscoporum, episcoporum, necnon capituli et canonicorum praefatorum arbitrio respective imponendas, moderandas, et applicandas, cogi et compelli posse et debere; contractum vero quatenus adhuc, vel postquam, ut praefertur, a partibus ratificatus fuerit, ac, prout illum concernunt, omnia et singula in dicto instrumento contenta, ut praefertur, valida, firma et efficacia fore, nec partes ipsas ab eis ulatenus resilire posse, sed eas ad illorum omnium observationem et praestationem teneri et efficaciter obligatos fore, censuris et poenis similibus compelli;

Clausula sub-
tata.

§ 7. Sicque, et non aliter, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ubique iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrariorum.

§ 8. Non obstantibus praesertis litteris huiusmodi, ac felicis etiam recordationis Bonifacii Papae VIII similiter praedecessoris nostri de una, et in concilio generali edita de duabus dietis, ac aliis² apostolicis, necnon in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quarumcumque

¹ Male edit. Main. legit *praecessuros* (R. T.).
² Potius lege *aliis* (R. T.).

ecclesiarum et monasteriorum, necnon Ordinum quorum fuerint, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque, aliisque decretis, in genere vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVII iunii MDCXXX, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 17 iunii 1630, pontif. anno VII.

CCCLXIV.

De facultate eligendi confessarium ad regulares utriusque sexus et cuiuscumque Ordinis non extendendam, nec extra forum conscientiae¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

In specula militantis Ecclesiae, nullo licet meritorum suffragio, divina dispositione constituti, et attente considerantes sacros

¹ Vide Clementis VIII Const. CCXXI, *Romani Pontificis*, in tom. X, pag. 549.

Prooemium.

regularium Ordines tantas Ecclesiae Dei utilitates omni tempore attulisse, ut ad eos conservandos et instaurandos¹ Romani Pontifices praedecessores nostri magnam iure optimo diligentiam semper adhibuerint: dignum, quin potius debitum reputamus, ut, eorumdem Pontificum vestigiis inhaerentes, ad ea pastoralis vigilantiae partes iugiter intendamus, ut in eisdem Ordinibus disciplinae regularis observantia sarta tecta conservetur, et, si qua² illi obesse dignoscuntur, opportuna constitutionis ministerio salubriter removeantur.

Clemens VIII
editit Constitutionem
indictam in rubrica.

§ 1. Alias felicis recordationis Clementi Papae VIII praedecessori nostro exposito per procuratorem generalem Ordinis fratrum beatae Mariae de Monte Carmelo, quod, cum in Bulla cruciatae sanctae, et aliis privilegiis ab Apostolica Sede concedi solitis, detur facultas eligendi confessarium idoneum, ab Ordinario approbatum, qui possit christifideles absolvere a casibus Ordinario et Sedi Apostolicae reservatis, religiosi praedicti facultatibus uti praesumebant in detrimentum eorum regularis disciplinae: quare idem Clemens praedecessor sua perpetuo valitura constitutione declaravit, facultatem et concessionem sanctae cruciatae et aliorum indultorum praedictorum, quantum ad praedictum articulum eligendi confessarium et absolvendi a casibus reservatis, non habere locum cum fratribus et sororibus monialibus quorumcumque Ordinum et Congregationum cuiusvis instituti, mendicantium et non mendicantium, tam in provincia Hispaniae quam extra eam ubilibet constitutis, neque eis suffragari, sed eiusdem Clementis praedecessoris intentionis fuisse, quod iidem fratres et moniales, quantum ad sacramentum poenitentiae seu confessionis administrationem, dispositioni

¹ Ed. Main. h. *eas conservandas et instaurandas* (R. T.).

² Edit. Main. legit de more solito *si quae* (R. T.).

suorum praelatorum subiecti essent, prout in dicti Clementis praedecessoris in simili forma Brevis desuper sub die XXIII novembris MDCXCIX, pontificatus sui anno VIII, expeditis litteris, quarum tenores pro expressis haberi volumus, plenius continentur¹.

§ 2. Nihilominus, cum², sicut nobis non sine animi nostri molestia innotuit, nonnulli Ordinis fratrum Praedicatorum professores, praetextu Bullae eiusdem sanctae cruciatae ac dictorum indultorum, confessarium huiusmodi, qui eos, ut praefertur, absolvat, eligere posse praetendant, et forsitan eligant etiam ad praesens, postquam litterae nostrae sub die XIV iunii MDCXXIV, pontificatus nostri anno primo, super facultate eisdem regularibus confessarium ad effectum huiusmodi eligendi ad quinquennium tunc proximum concessa emanatae, pridem ab anno et ultra exspiraverunt³, in maximum status et observantiae regularis praeiudicium:

§ 3. Nos, praemissis, quantum nobis ex alto conceditur, obviare, ac felici tam eorumdem sancti Dominici et beatae Mariae de Monte Carmelo religiosorum, quam omnium et quorumcumque aliorum cuiuslibet Ordinis, congregationis, societatis, et instituti, etiam speciali mentione et nota digni, utriusque sexus, tam mendicantium quam non mendicantium, statui atque directioni, et aliorum christifidelium saluti consulere volentes, praefataeque Clementis praedecessoris declarationi inhaerentes, illamque tenore praesentium innovantes, ac, quatenus opus sit, ampliantes, motu proprio, et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, concessionem sanctae cruciatae, quae, respectu facultatis huiusmodi, etiam laicis et clericis secularibus cuius-

Sed quia adhuc nonnulli regulares abutuntur bulla cruciatae.

Hic Pontifex innovat et observari praecipit const. clementinam.

¹ Quas vide loc. cit. in nota ad rubricam (R. T.).

² Voculam *cum* nos addimus (R. T.).

³ Has Urbani litteras habes in tom. XIII, pagina 165 (R. T.).

cumque status, gradus, qualitatis et conditionis, etiam speciali notâ dignis, quoad casus reservatos, etiam in Bullâ Coenae Domini (haeresi exceptâ) contentos, non nisi in foro conscientiae, non autem in foro externo suffragatur, aliorumque indultorum huiusmodi, quantum ad praedictum articulum eligendi confessarium et absolventi a praedictis casibus reservatis etiam in Bullâ Coenae Domini contentis, cum fratribus et monialibus praedictorum fratrum Praedicatorum, ac aliorum quorumcumque Ordinum et congregationum, societatisque et instituti praedictorum, mendicantium et non mendicantium, tam provinciae Hispaniae, quam extra eam ubilibet constitutorum, religiosis locum minime habuisse, neque habere, nec illis ullo modo suffragari potuisse, neque posse, excepto dumtaxat illo quinquenio quo litterae nostrae huiusmodi, ut praefertur, duraverunt, siquidem die XIV mensis iunii MDCXXIX proxime praeteriti iam expiraverunt, sed nostrae intentionis fuisse et esse, quod idem fratres et moniales, quantum ad sacramenti poenitentiae seu confessionis administrationem, ordinariae dispositioni suorum praelatorum et Sedi Apostolicae, quoad sibi reservata, subiecti sint, eorumdem tenore praesentium perpetuo declaramus.

Clausulas praeservativas apponit.

§ 4. Decernentes praesentes nostras litteras de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quocumque defectu a quoquam impugnari non posse.

Ita iudicari mandati.

§ 5. Sicque, et non aliter, et in omnibus et singulis praemissis, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos, ac Sedis Apostolicae nuntios, ac cruciatae commissarios, et quovis alios quavis auctoritate fungentes, su-

1 Forsan legendum Sedis (R. T.)

blatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, interpretari ac iudicari debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac omnibus et singulis illis, quae in praedictis Clementis praedecessoris litteris concessa sunt non obstande, ceterisque contrariis quibuscumque. Quibus omnibus et singulis, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus.

§ 7. Ut autem praesentium tenor omnibus innotescat, volumus eas in valvis basilicae Principis Apostolorum, et in acie campi Florae de Urbe, ut moris est, publicari, ipsasque sic publicatas, omnes et singulos ubique existentes ita afficere, ac si omnibus personaliter intimatae essent;

§ 8. Quodque praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIX iunii MDCXXX, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 19 iunii 1630, pontif. anno VII.

CCCLXV.

Prohibitio ne aperiatur loca et domus sub titulo Congregationis Oratorii in regno Neapolis, nisi in civitatibus insignioribus, et tunc adsint decem sacerdotes, qui se sustentare valeant, quin eleemosynas quaerere cogantur.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Presbyteri Congregationis Neapolitanae referunt abusus ex multiplicitate Congregationum exortos.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii presbyteri Congregationis Oratorii Neapolitani, quod in regno Neapolitano nonnullae personae loca et domus Congregationis instituti Oratorii huiusmodi in aliquibus civitatibus et terris eiusdem instituti et minime capacibus, et ubi concursus pro praedicando inibi Dei verbo aliisque dicti instituti spiritualibus exercitiis decenter faciendis non adest, aperire, quin etiam, quo se sustentare valeant, in eisdem locis publice in scholis, constitutis etiam certis salariis, docere, victumque sibi, ac si mendicantium Ordinum professores essent, quaerere coeperunt, non sine magno eiusdem instituti praeiudicio, gravique laesione: quare presbyteri praedicti nobis humiliter supplicari fecerunt, ut desuper opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Pontifex alias Congregationes Regi nisi in insignioribus eiusdem regni civitatibus, vetat.

§ 2. Nos igitur, eorumdem presbyterorum indemnitati in praemissis opportune providere, illosque specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, quod de cetero perpetuis futuris temporibus loca et domus sub nomine seu titulo Congregationis Oratorii in dicto regno, nisi in illius insignioribus civitatibus, seu quae metropolis provinciae sit, et tunc decem inibi sacerdotes, iuxta qualitates a constitutionibus dictae Congregationis apostolicâ auctoritate confirmatis requisitas, fuerint, qui se (absque eo quod in eisdem locis publice vel privatim in

Quibus sic erectis decem adsint sacerdotibus.

scholis, constitutis etiam certis salariis, vel sine ipsis doceant seu eleemosynas quaerant, aut docere vel quaerere, cogantur) sustentare, aliaque servitia, seu exercitia, per presbyteros instituti Oratorii huiusmodi fieri solita, facere valeant, quorum quidem omnium requisitorum verificatio coram nostro et Apostolicae Sedis in regno praedicto pro tempore existente nuntio eisdem presbyteris semper ad omnia citatis et auditis fieri debeat, aperiri nullatenus possint nec debeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, sub excommunicationis maioris latae sententiae poenâ interdicimus et prohibemus.

§ 3. Decernentes praesentes litteras semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, nec illis aliquo modo derogatum aut contra eas dispositum sit aut censeatur, nisi in derogationibus aut dispensatione huiusmodi presbyteri praedicti prius citati et auditi fuerint; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, aut aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis: quibus omnibus, e-

Contraria auferit.

Publicationem in Urbe omnes afficere decernit.

Transumptis credi iubet.

Clausulae.

Obstantia tollit.

tiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Volumus autem quod earumdem, etc.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die II iulii MDCXXX, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 2 iulii 1630, pontif. an. VII.

CCCLXVI.

Concessio plenariae indulgentiae in Urbe ad agendas gratias Deo pro praeservatione dictae Urbis, aliarum civitatum, ac provinciarum Italiae a dira epidemiae seu pestis vexatione, et ad divinam opem implorandam pro earumdem conservatione, et aliarum dictae vexationi obnoxiarum liberatione.

Urbanus Papa VIII,

Dilectis filiis clero et populo Romano, ac aliis christifidelibus, salutem et apostolicam benedictionem.

Causae huius concessionis.

Pater misericordiarum et totius consolationis Deus votis nostris clementer annuens, almam Urbem nostram, et multas alias Italiae civitates et provincias a dira epidemiae lue, aliisque belli et famis calamitatibus et periculis immunes haecenus conservavit. Quamobrem cum in nos caelestium gratiarum dona omnino exigunt, ut maiores, quas possumus, divinae maiestati gratias concordibus et efficacibus affectibus agamus, eumque humillime deprecemur, ut praedictam almam Urbem nostram, ac civitates et provincias praedictas, reliquasque totius christiani orbis partes praeservare, illas vero, quae praedictis afflictionibus obnoxiae existunt, liberare, ac praesentibus Ecclesiae necessitatibus subvenire dignetur, ut, si divinae placuerit bonitati, orationes exaudiantur, et fiat super nos misericordia Altissimi speciosa in tempore tribulationis. Hoc autem ut fructuosius et maiori cum spiritus ardore peragatur, ex veteri Ecclesiae Romanae omnium matris et magistrae more, eiusdem Ecclesiae thesauros, quorum dispensatores a Domino constituti sumus, proferre et erogare decrevimus.

§ 1. Itaque, de omnipotentis Dei misericordiam ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illa ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus, meritis minime suffragantibus, contulit, universis et singulis christifidelibus, qui spatio trium mensium proxime decurrendorum in aliqua ex sextis feriis cuiuslibet hebdomadae ieiunaverint, ac confessi et sacrae communionis in die dominica immediate sequente refecti fuerint, propriamque parochialem, seu unam ex infrascriptis tribus ecclesiis Urbis, nempe Lateranensem, Principis apostolorum, et in ea situm altare sancti Michaelis Archangeli nuncupatum, aut sanctae Mariae Maioris basilicas, sive ecclesiam nationalem, quoad ipsius ecclesiae nationales, eadem hebdomada respective visitaverint, ibique ut supra, ac etiam pro christianorum principum concordiam, haeresum extirpationem, ac sanctae Matris Ecclesiae exaltationem pias ad Deum preces effuderint, eleemosynasque sibi benevisas erogaverint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus.

§ 2. Iis, qui praeterea intra dictos tres menses septem hebdomadarum sextis feriis ieiunaverint, et aliquam ecclesiarum seu basilicarum praefatarum iisdem he-

Concessio in-biliter, de qua in rubrica.

Praescriptio ulterius formae pro volentibus sibi eligere confessarium cum facultatibus, ut hic.

bdomadis etiam devote visitaverint, licentiam insuper concedimus, et facultatem damus, ut possint sibi ad hunc effectum eligere quemcumque presbyterum confessarium, tam secularem quam cuiusvis Ordinis regularem, ex approbatis a dilecto filio nostro in alma Urbe nostra praedicta vicario in spiritualibus generali, qui eos ab omnibus excommunicationibus, suspensionibus et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causa latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis criminibus et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis sive nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et aliis per quascumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae, et hac vice tantum, non tamen a crimine haeresis, absolvere et liberare valeat; et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniuncta tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentiam salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis.

Praescriptio pro regularibus et aliis impedite.

§ 3. Regularibus autem personis utriusque sexus in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus et regularibus, in carcere existentibus vel aliqua corporis infirmitate seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut confessarius, quem ut supra elegerint, praedicta omnia et singula vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutare possit, pariter concedimus et indulgemus.

Quae restrictiones praedictarum facultatum.

§ 4. Non intendimus autem per praesentes super aliqua irregularitate publica

1 Ed. Main. h. et alias per, f. et per alias (R.T.).

vel occultam, notam, defectu, incapacitate seu inhabilitate quoquomodo contractam dispensare vel aliquam facultatem tribuere dispensandi seu habilitandi et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae; neque etiam easdem praesentes iis qui a nobis et Apostolica Sede vel ab aliquo praelato seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi et interdicti, seu aliis in sententias et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus ut supra praefixum satisfecerint aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

Derogatio contrariorum.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessionem, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, ac quorumcumque Ordinum, congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ordinibus et congregationibus, atque institutis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis specifica et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac formam eorum traditam pro servata habentes, hac vice specialiter, nominatim et expresse, ad effectum praesentium, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,

rem, sub annulo Piscatoris, die ix iulii
MDCXXX, pontificatus nostri anno VII.

(Dat. die 9 iulii 1630, pontif. anno VII.)

CCCLXVII.

*Extensio plenariae indulgentiae praedi-
ctae ad universam Italiam, insulasque
ei adiacentes.*

Urbanus Episcopus,
ad futuram rei memoriam.

Referitur tenor
concessionis in-
dulgentiae Urbis.

Nuper a nobis emanarunt litterae te-
noris subsequentis, etc. (*Omittitur tenor
ipsius constitutionis quia legitur in con-
stitutione praecedenti*).

Petitiones pro
illius extensio-
ne.

§ 1. Cum autem, sicut multi venerabiles
fratres archiepiscopi et episcopi, necnon
dilecti filii nobiles viri, duces, principes
et alii magnates in Italia et insulis illi
adiacentibus nobis nuper exponi fecerunt,
ipsi, ut etiam fructuosius et maiori cum
spiritus ardore divinam opem in praesen-
tibus Ecclesiae necessitatibus implorent,
praeinsertas litteras nostras ad universos
Italiae et insularum praedictarum christi-
fideles extendi summopere desiderant¹.

Extensio de
qua in rubrica.

§ 2. Nos, pro ea, qua eorumdem christi-
fidelium animarum saluti iugiter invigilamus,
paternam charitatem, ut illi tam pre-
tiosi Ecclesiae thesauri participes fiant
providere volentes, piis archiepiscoporum,
ducum, episcoporum, principum et alio-
rum magnatum votis, quantum nobis ex
alto conceditur, annuendum duximus. Igitur,
huiusmodi supplicationibus inclinati,
praeinsertas litteras nostras, cum omnibus
et singulis in eis contentis concessionibus,
facultatibus, indultis, clausulis et decretis,
ad universos utriusque sexus christifideles
seculares et regulares in Italia et insulis
praedictis existentes, necnon ecclesias per
Ordinarios locorum, seu per alios de eorum
maridato designandas, et confessarios
ab iisdem Ordinariis approbatos seu ap-

¹ Ed. Main. habet *desiderant* (R. T.).

probandos, spatio trium similiter mensium,
a die publicationis praesentium in dictis
locis faciendae inchoando, durante, apo-
stolica auctoritate, tenore praesentium, ex-
tendimus, praefatisque christifidelibus, nec
non ecclesiis et confessariis concessionibus,
facultates et indulta, cum clausulis et de-
cretis huiusmodi, auctoritate et tenore praedi-
ctis communicamus.

§ 3. Non obstantibus, quatenus opus sit,
nostram de non concedendis indulgentiis ad
instar, ac omnibus illis, quae in dictis lit-
teris concessa sunt non obstare, ceterisque
contrariis quibuscumque.

Contrarium
abrogatio.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium
transumptis, etiam impressis, manu alicuius
notarii publici subscriptis, et alicuius per-
sonae in dignitate ecclesiastica constitutae
sigillo munitis, eadem prorsus fides ubique
adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus
si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptio-
rum fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,
sub annulo Piscatoris, die xvii iulii
MDCXXX, pontificatus nostri anno VII.

(Dat. die 17 iulii 1630, pontif. anno VII.)

CCCLXVIII.

*Inquisitor Melitensis praeses deputatur
capituli, a sexdecim compromissariis
in hospitali S. Ioannis Hierosolymitani
habendi, cum facultatibus neces-
sariis et opportunis¹.*

Dilecto filio magistro Ludovico Serristorio
in utraque signaturam nostram referendario,
haereticae pravitate in insula Melitensi
inquisitori generali,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum capitulum generale fratrum
hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani die
vii mensis octobris proxime futuri, iuxta
quasdam nostras in simili forma Brevis

Deputatio, de
qua in rubrica.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

expeditas litteras¹, benedicente Domino ce-
lebrandum sit; nos cupientes, ut capitu-
lum huiusmodi recte et fideliter ad Dei
laudem, eiusdemque hospitalis utilitatem
celebretur, te, qui haereticae pravitate in
insula Melitensi inquisitor generalis existis,
et de cuius fide, pietate, prudentia et reli-
gionis zelo plurimum in Domino confidi-
mus, super sexdecim compromissariis ele-
ctis, sive plures fuerint deputati, nostro et
Apostolicae Sedis nomine praesidentem,

Cum faculta-
tibus, quae hic
indicantur.

§ 2. Cum auctoritate, facultatibus, iu-
risdictione, honoribus et oneribus, simi-
libus praesidentibus competentibus, ac aliis
solitis et consuetis, ac cum facultate
quascumque propositiones, tractatus et
resolutiones, prout melius in Domino ex-
pedire iudicaveris, impediendi, terminum
quindecim dierum non feriatorum dictis
compromissariis pro expediendis negociis
ad aliud tibi benevisum extendendi et pro-
rogandi, dictos sexdecim, et plures si fue-
rint, et alios in dictis sessionibus interes-
sentes cogendi ad iuramentum praestandum
de non revelando seu indicando, verbo,
scripto, signo, seu alios quovis modo, pro-
positiones, tractatus et resolutiones in
dictis sessionibus habendas et faciendas²
cuius personae, etiam in quavis dignitate
constitutae, praeterquam dictis electis et
interessentibus, sub poenis arbitrariis, et-
iam excommunicationis latae sententiae,
donec tamen eorum omnium publicatio in
capitulo generali facta fuerit, capitulum ge-
nerale, septima die octobris inchoandum, ad
aliam diem, si tibi videbitur, prorogandi,
et, quando in dictis sessionibus compro-
missariorum interesse nequiveris, aliquam
personam tibi benevisam in tui locum ad
huiusmodi munus obeundum substituendi,
apostolica auctoritate, tenore praesentium,
facimus, constituimus et deputamus.

¹ Quas deesse puto (R. T.).

² Male ed. Main. leg. *propositionibus, tractati-
bus et resolutionibus... habendis et faciendis* (R. T.).

§ 3. Teque in Domino hortamur et
monemus, ut sessiones praefatas feliciter
regere, et in illis omnia, quae ad prospe-
rum totius hospitalis statum, regimen et
gubernium pertinere iudicaveris, decerni,
statui et ordinari, cures et facias.

Adhortatio ad
eundem, ut bo-
num
militiae
curet.

§ 4. Mandantes propterea in virtute
sanctae obedientiae dilectis filiis eiusdem
hospitalis magno magistro, prioribus, ba-
iulivis, praeceptoribus, seu commendata-
riis, ceterisque fratribus, quocumque no-
mine nuncupatis, et specialiter vocalibus
in dicto capitulo et sessionibus congregatis,
aliisque ad quos spectat, ut te in
eorumdem sexdecim sive plurium compro-
missariorum electorum¹ nostro et di-
ctae Sedis nomine praesidentem recipiant
reverenter, tibi, ac per te substituenda
personae huiusmodi, in omnibus ad
praesidentis huiusmodi officium pertinen-
tibus pareant, obediant et assistant, tuaque
et eiusdem personae salubria monita et
iussa suscipiant reverenter, et efficaciter
adimplere procurent.

Mandatum de
si parendo.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et
ordinationibus apostolicis, dictique hospi-
talis, iuramento, confirmatione apostolica,
vel quavis firmitate alia roboratis, statutis
et consuetudinibus, stabilimentis, usibus
et naturis, privilegiis quoque, indultis et
litteris apostolicis, in contrarium prae-
missorum quomodolibet concessis, confir-
matis, approbatis et innovatis; quibus
omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus
pro plene et sufficienter expres-
sis ac de verbo ad verbum insertis ha-
bentes, illis aliis in suo robore perman-
suris, ad praemissorum effectum, hac vice
dumtaxat specialiter et expresse derogamus;
ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio con-
trarium.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,
sub annulo Piscatoris, die vi augusti
MDCXXX, pontificatus nostri anno VIII.

(Dat. die 6 augusti 1630, pontif. anno VIII.)

¹ Male edit. Main. legit *electionem* (R. T.).

CCCLXIX.

*Facultas eidem inquisitori iubendi, ut electio duorum compromissariorum fiat a qualibet lingua, vel ab aliis incorporatis in capitulo per secreta suffragia, etc.*¹

Dilecto filio magistro Ludovico Serristorio, in utraque signaturâ nostrâ referendario, haereticae pravitatis in insula Melitensi inquisitori generali,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Nuper, certis de causis animum nostrum moventibus, celebrationem capituli generalis fratrum hospitalis S. Ioannis Hierosolimitani, ad dominicam secundam (quae fuit die XIV mensis aprilis proxime praeteriti) vigore quarumdam litterarum nostrarum in simili formâ Brevis expeditarum² indictam, ad diem septimam mensis octobris praesentis anni MDCXXX, firmis in reliquis remanentibus eisdem nostris litteris, apostolicâ auctoritate extendimus et prorogavimus, prout in aliis nostris in eadem formâ Brevis expeditis litteris³, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, plenius continetur.

§ 2. Et quoniam, iuxta primodictarum nostrarum litterarum formam et tenorem, in dicto capitulo duo eiusdem hospitalis fratres pro qualibet lingua, ad numerum sexdecim, qui compromissarii existunt, conficiendum, eligendi sunt: idcirco tibi, quem in eorumdem sexdecim compromissariorum nostro et Apostolicae Sedis nomine praesidentem deputavimus, quod duorum fratrum huiusmodi electio a totâ lingua, vel ab iis tantum, ut moris est, qui in eodem capitulo incorporati erunt, fiat;

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Hae primae litterae desunt (R. T.).

³ Secundae quoque litterae desunt (R. T.).

§ 3. Et tam is quam alius modus per secreta suffragia, prout eisdem litteris nostris cavetur, similiter fiat, sumpto tamen prius ab illis sanctissimo Eucharistiae sacramento, ac praestito praecise iuramento de aptioribus eligendis, et in omnibus, prout tu, cui modus, qui in dictâ electione servari debeat, praescribendus relinquitur, melius in Domino expedire iudicaveris, auctoritate nostrâ apostolicâ mandandi facultatem, eâdem auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

§ 4. Non obstantibus omnibus illis, quae in primodictis litteris nostris volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VI augusti MDCXXX, pontificatus nostri, anno VIII.

Dat. die 6 augusti 1630, pontif. anno VIII.

CCCLXX.

Facultas eidem inquisitori conceditur nominandi sexdecim compromissarios absque participatione linguae aut incorporatorum in capitulo, qui sic nominati habeant eandem facultatem quam habent nominati a capitulo.

Dilecto filio magistro Ludovico Serristorio in utraque signaturâ nostrâ referendario, haereticae pravitatis in insula Melitensi inquisitori generali,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cupientes prospero felicique capituli generalis fratrum hospitalis S. Ioannis Hierosolimitani die VII mensis octobris proxime futuri benedicente Domino celebrandi successui, quantum cum Domino possumus, providere, tibi, quem ho-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Per secreta tamen suffragia, sumptoque ab electoribus SS. Eucharistiae sacramento.

Derogat obstantibus.

Facultas inquisitori nominandi sexdecim compromissarios.

CCCLXXI.

Facultas inquisitori Melitae nominandi eos fratres hospitalis S. Ioannis Hierosolimitani, qui capitulo generali pro lingua Angliae adsint.

Dilecto filio magistro Ludovico Serristorio in utraque signaturâ nostrâ referendario, haereticae pravitatis in insula Melitae inquisitori generali,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem

§ 1. Cum nos hodie te in sexdecim vel plurium compromissariorum fratrum S. Ioannis Hierosolimitani, eligendorum in proximo capitulo generali die VII mensis octobris praesentis anni benedicente Domino celebrando, nostro et Apostolicae Sedis nomine praesidentem apostolicâ auctoritate constituerimus et deputaverimus, prout in nostris desuper in simili formâ Brevis expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur:

§ 2. Nunc autem cupientes, ut capitulum huiusmodi, ac dictorum sexdecim seu plurium compromissariorum sessiones feliciter celebrentur, tibi eos dicti hospitalis fratres, qui capitulo huiusmodi et dictorum sexdecim seu plurium compromissariorum sessionibus pro lingua Angliae ipsius hospitalis intervenire debent, auctoritate nostrâ apostolicâ nominandi facultatem, eâdem auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

§ 3. Non obstantibus quacumque concessione dignitatum ipsius linguae quibusvis dicti hospitalis fratribus hactenus, etiam per litteras apostolicas in formâ Brevis huiusmodi, factâ, ac quibuscumque aliis privilegiis, statutis et consuetudinibus, necnon omnibus illis, quae in aliis nostris, in eadem formâ Brevis super in-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

die super sexdecim compromissariis, sive plures fuerint, nostro et Apostolicae Sedis nomine praesidentem sub certis modo et formâ tunc expressis deputavimus, prout in nostris inde confectis litteris plenius continetur, ut solus per te ipsum, absque eo quod lingua sive alii a capitulo ut supra incorporati nominationem aliquam facere possint, sexdecim compromissarios, auctoritate nostrâ apostolicâ nominare,

§ 2. Qui quidem sic per te nominati eandem facultatem et auctoritatem habeant, quam alii sexdecim haberent, si a capitulo generali, sive ab eo incorporatis, nominati et electi essent, quam tamen nominationem praedictum capitulum sive incorporati pro hac vice tantum facere non possint;

§ 3. Utque etiam ad hunc effectum incorporatis praedictis, et quibusvis aliis, quamcumque nominationem impedire possis et valeas, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, facultatem concedimus et impartimur.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti hospitalis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis quoque, ac legibus capitularibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VI augusti MDCXXX, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 6 augusti 1630, pontif. anno VIII.

Bull. Rom. — Vol. XIV.

20

Recenset dictam a se fuisse capituli celebrationem ad 7 octobris.

Deputatum inquisitorem, qui ei praesit.

Iubet compromissarios a totâ lingua eligi.

Refert praecedentes litteras.

Facultas, de qua in rubrica.

Contraria tolluntur.

dictione dicti capituli emanatis; volumus non ob stare; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII^a augusti MDCXXX, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 7 augusti 1630, pontif. anno VIII.

CCCXLXXII.

Facultas inquisitori Melitae nominandi sexdecim fratres hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani etiam ex non incorporatis in capitulo, duos scilicet pro qualibet lingua, qui adiungantur aliis a linguis seu capitulo nominatis¹.

Dilecto filio magistro Ludovico Serristorio in utraque signaturâ nostrâ referendario, haereticae pravitatis in insulâ Melitensi inquisitori generali,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Nuper, certis de causis animum nostrum moventibus, celebrationem capituli generalis fratrum hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, ad dominicam secundam (quae fuit dies XIV mensis aprilis proxime praeteriti) vigore quarundam litterarum nostrarum in simili formâ Brevis expeditarum indictam, ad diem VII mensis octobris praesentis anni MDCXXX, firmis in reliquis remanentibus eisdem nostris litteris, apostolicâ auctoritate extendimus et prorogavimus, prout in aliis nostris in eadem formâ Brevis expeditis litteris, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, plenius continetur.

§ 2. Nunc autem prospero felicitique capituli huiusmodi successui quantum cum Domino possumus providere volentes, tibi, quem hodie in sexdecim sive plurium

¹ Videretur legendum VI (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

compromissariorum electorum¹, nostro et Apostolicae Sedis nomine praesidentem deputavimus, alios sexdecim dicti hospitalis fratres, etiam ex non incorporatis in dicto capitulo generali, duos scilicet pro qualibet linguâ, qui dictis sexdecim, a linguis sive a capitulo incorporatis nominatis, adiungi debeant, auctoritate nostrâ apostolicâ nominandi facultatem, eadem auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

§ 3. Non obstantibus omnibus illis, quae in primodictis nostris litteris volumus non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII^a augusti MDCXXX, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 7 augusti 1630, pontif. anno VIII.

CCCLXXIII.

Prohibitio erigendi scholas sub denominatione scholarum piarum, et annullatio erectarum sub tali nomine ab aliis quam a Clericis Regularibus religionis pauperum Matris Dei Scholarum Piarum. Necnon interdictio deferendi habitum per dictos Clericos gestari solitum².

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Ad uberes fructus, quos dilecti filii Clerici Regulares congregationis Matris Dei Scholarum Piarum in vineâ Domini proferunt, considerationis nostrae aciem convertentes, dignum, quin potius debitum reputamus, ut ea, quae felicibus eorum progressibus obesse possunt, quantum cum Domino possumus, removeamus et prohibeamus.

¹ Male ed. Main. legit *electorem* (R. T.).

² Etiam hic legendum VI (R. T.).

³ Scholarum piarum materiam lege in Constit. CCLXXXVII Pauli V, Ad ea, tom. XII, pag. 362.

Prohibitio, de qua in rubricâ.

§ 1. Specialibus itaque illos favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus ministri generalis dictae congregationis nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ne alii quicumque, quavis auctoritate fungentes, scholas sub denominatione scholarum piarum erigere, aut forsam iam erectas piarum nominare nec inscribere, minusque habitum per dictos Clericos Regulares gestari solitum gestari audeant seu praesumant, sub excommunicationis et aliis censuris ecclesiasticis per contrafacientes ipso facto incurrendis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium interdicimus et prohibemus.

§ 2. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, et ab omnibus inviolabiliter observari;

§ 3. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Ut autem, praesentes facilius omnibus innotescant, volumus, ut earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,

sub annulo Piscatoris, die XVII mensis augusti MDCXXX, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 17 augusti 1630, pontif. anno VIII.

CCCLXXIII.

Declaratio constitutionis Pii IV de registrandis in camerâ gratis illius interesse concernentibus¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Cum, sicut accepimus, plures Romani Pontifices praedecessores nostri concesserint, prout etiam nos concessimus, diversa privilegia, indulta, licentias et gratias, etiam interesse camerae apostolicae concernentia, tam per litteras apostolicas sub plumbo et in simili formâ Brevis expeditas, quam per chirographa eorum et nostrâ respective manu subscripta, in quibus quidem litteris et chirographis motui proprio², seu constitutioni, felicitis recordationis Pii Papae IV praedecessoris nostri, quo cavetur ut omnes et singulae gratiae interesse dictae camerae concernentes in eadem camerâ intra certum ibi expressum tempus registrari debeant, alias gratiae ipsae nullae sint, derogatum reperitur, a nonnullis vero nimium scrupulosis in dubium revocetur, an tales derogationes adhuc in camerâ praedictâ registrari debuerint et debeant;

§ 1. Nos, ne ullo unquam tempore de ipsorum privilegiorum, indultorum, licentiarum et gratiarum validitate, ex eo quod privilegia, indulta, licentiae, gratiae seu facultates aut derogationes huiusmodi in eadem camerâ registratae non fuerint, haesitari, eosque, ad quorum favorem ema-

¹ Hanc Pii IV constitutionem habes in Constitut. CXVI, *Ingens humeris nostris*, tom. VII, pag. 375.

² Edit. Main. legit *motu proprio* (R. T.).

Causae concordandae facultatis.

Facultas, de qua in rubricâ.

Obstantium derogatio.

Clausulae praeservativae.

Clausulae irritantes.

Clausulae derogatoriae.

Transumptorum fides.

Exordium.

Proemium.

Dubitatio circa registrationem.

narunt, eo praetextu, super privilegiis, indultis, licentiis, gratiis et facultatibus eisdem pro tempore, ut praefertur, concessis, molestari contingat, providere cupientes, ac motus proprii seu constitutionis praedicti Pii praedecessoris tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes,

Pontificis ex
motu proprio
decretum.

§ 2. Motu proprio, non ad alicuius nobis desuper oblatae petitionis instantiam, sed ex mera animi nostri deliberatione, certa scientia, ac de apostolicae potestatis plenitudine, omnia et singula privilegia, indulta, licentias, gratias et facultates tam per praedecessores nostros quam per nos ipsos per litteras apostolicas sub plumbo aut in formâ Brevis expeditas, seu per chirographa eorundem praedecessorum vel nostrâ manu respective subscripta, etiam quodcumque interesse dictae camerae concernentia, cuiuscumque qualitatis, generis, quantitatis et valoris etiam maximi et inexogitabilis existat, concessa hactenus, et imposterum per nos et Romanos Pontifices successores nostros concedenda, in quibus motui proprio seu constitutioni Pii praedecessoris huiusmodi ad effectum, ut illi, ad quorum favorem emanarunt et emanabunt pro tempore, ad ipsa privilegia, indulta, licentias et gratias in eadem camerâ registrandum non teneantur, derogatum fuerit, seu derogari contigerit in futurum, etiamsi illae et illa sive derogatio et voluntas huiusmodi in praedictâ camerâ registrata non sint et non registrentur, etiam ab earum datâ valere et de eorum validitate dubitari non posse, neque propterea illos, ad quorum favorem emanarunt, aliquo modo molestari debere, tenore praesentium decernimus et declaramus.

Silentio officialibus impositio.

§ 3. Ac dilectis filiis nostro sanctae Romanae Ecclesiae camerario ac thesaurario

1 Aptius legeretur nostris; ed. Cherub. habet nostro et (R. T.).

generali, praesidenti et clericis necnon commissario eiusdem camerae, nunc et pro tempore existentibus, et aliis quibuscumque desuper interesse quomodolibet praetendentibus, aut qui illud quomodolibet praetendere possent, perpetuum silentium desuper imponimus.

§ 4. Mandantes camerario, thesaurario, praesidenti et clericis, necnon commissario, nunc et pro tempore existentibus, et aliis interesse praetendentibus praedictis, ne, sub nostrae et pro tempore existentis Romani Pontificis indignationis, aliisque nostro et pro tempore existentis Romani Pontificis arbitrio imponendis poenis, et etiam interdicti ingressus ecclesiae, ac aliis ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, ipso facto per contravenientes et eorum quemlibet toties quoties contraverint respective incurrendis, a quibus a nemine, praeterquam a Romano Pontifice pro tempore existente, praeterquam in mortis articulo constituti, absolvi, seu illae eis relaxari nequeant, praedictorum aliquem super praemissis aliquo modo molestare audeant vel praesumant.

§ 5. Volentes, et eadem auctoritate decernentes praesentes nostras litteras, declarationem et voluntatem, etiam quod in dictâ camerâ non registrentur neque praesententur, iis omnibus, de quorum interesse actum fuerit vel agetur, pro tempore suffragari debuisse et debere, perinde ac si in eadem camerâ debito tempore praesentatae et in eâ registratae fuissent.

§ 6. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Ostiensi et Portuensi episcopis, ac dilecto filio causarum curiae camerae apostolicae generali auditori, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte in praemissis interesse habentium desuper

Contravenientibus poena decreti.

Præservatio.

Executorum deputatio.

requisiti fuerint, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes faciant auctoritate nostrâ illos praemissorum commodo et effectu pacifice frui et gaudere, non permittentes illos desuper a quoquam, quavis auctoritate, quomodolibet indebite molestari; contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrariorum abrogatio.

§ 7. Non obstantibus piae memoriae Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, ac motu proprio huiusmodi, seu praedictâ Pii praedecessoris, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, aliisque in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque tenoribus specialis, specifica et expressa ac individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, latissime hac vice, ad effectum praemissorum tantum, motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 7. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIX augusti MDCXXX, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 19 augusti 1630, pontif. anno VIII.

CCCLXXIV.

Indulgentiae ac privilegia omnia monachis Ordinis S. Basilii monasterii sanctae Catharinae montis Sinai a praedecessoribus Pontificibus concessa confirmantur.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Romanus Pontifex, universalis Ecclesiae regimini praepositus, ad singulorum quoque monasteriorum, praesertim ab hac sanctâ Sede longe remotorum, statum respiciens, indulta et gratias, illis eorumque personis, ac aliâs ad ea et illorum ecclesias confluentibus, seu aliâs illorum intuitu concessa, libenter, cum a se petitur, apostolicae confirmationis munimine corroborat, ut exinde fidelium pietas et devotio, animarumque salus maiora in dies, Deo dante, suscipere valeant incrementa.

§ 1. Dudum siquidem (postquam recordandae memoriae Pius Papa IV praedecessor noster acceperat, quod felicitis recordationis Innocentius VIII, ex certis tunc expressis causis, in monasterio hospitali beatae et gloriosae virginis et martyris Catharinae montis Sinai Ordinis sancti Basilii, nullius dioecesis, unam utriusque sexus christifidelium confraternitatem creaverat, et voluerat, quod omnes et singuli utriusque sexus christifideles illius confratres pro tempore existentes confessarium idoneum secularem vel regularem eligere possent, qui illis semel tantum in mortis articulo plenariam omnium peccatorum suorum, de quibus contriti et

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

1 Male edit. Main. legit eum (R. T.).

Prohemium

Innocentius VIII confraternitatem in monasterio sanctae Catharinae montis Sinai instituit.

S. ritualesque confratrum gratias impetratis fact.

confessi essent, remissionem et absolutio-
nem apostolicâ auctoritate impendere, ac
votum visitandi sepulchrum ipsius beatae
Catharinae commutare valeret;

Julius II huius-
modi gratias no-
vas addidit.

§ 2. Et deinde piae memoriae Julius II,
praemissa approbans, ipsis fratribus con-
cesserat, ut idem confessor eos, etiam ab
omnibus criminibus, excessibus et delictis,
etiam Sedi Apostolicae reservatis, exceptis
contentis in litteris in Coenâ Domini legi
consuetis, semel in vitâ, a non reservatis
vero quoties opus esset, absolvere posset;

Prout etiam
Leo X.

§ 3. Ac postea recolendae memoriae
Leo X, omnes et singulas indulgentias,
gratias, privilegia, indulta, ab eisdem In-
nocentio et Iulio praedecessoribus ad tam-
pium opus concessa similiter approbans
et confirmans, perpetuo statuerat et ordi-
naverat, quod in quacumque civitate aut
terrâ illius incolae de dictâ confraterni-
tate existentes altare unum seu unam
cappellam sub invocatione ipsius beatae
Catharinae in aliquâ ecclesiâ seu mona-
sterio aut loco construere et deputare, ac
in eâ singuli primis diebus cuiuslibet
mensis convenire, et inibi processionem
et missam celebrare et celebrari facere,
ipsamque cappellam, necnon omnia et sin-
gula ad eos et dictam confraternitatem
inibi quomodolibet spectantia, per duos
ex eisdem incolis et confratribus, annis
singulis eligendos, gubernare et in dictâ
cappellâ missas et alia divina officia per
presbyterum ad eorum nutum ponendum
et amovendum, etiam tempore cuiuscum-
que interdicti ordinariâ auctoritate appo-
siti, dummodo ipsi vel eorum aliqui in-
terdicto huiusmodi causam non dedissent²,
celebrari facere, ac eorum confratrum³
corpora ecclesiasticae sepulturae, sine ta-
men funerali pompâ, tempore interdicti
huiusmodi, tradi, et quilibet ex dictis con-

¹ Forsan legendum *singuli* (R. T.).

² Perperam ed. Main. leg. *Con dedissent* (R. T.).

³ Perperam ed. Main. legit *non fratrum* (R. T.).

fratribus quadragesimalibus et aliis tem-
poribus, quibus esus carniû et lactici-
norum prohibetur, ovis, butiro, lacte et
aliis lacticiis, ac, de utriusque medici
consensu, etiam carnibus vesci, et a qua-
cumque excommunicationis sententiâ a
iure, non tamen ab homine, quavis occa-
sione vel causâ latâ, per presbyterum ad
eius nutum eligendum, sine tamen iuris
alieni praeiudicio, absolvi; ac nobiles et
clerici necnon infirmitate vel aliâs im-
pediti confratres altare portatile habere,
ac super eo missas et alia divina officia in
quibusvis locis, ad hoc tamen congruis et
honestis, per se ipsos, qui presbyteri fo-
rent, alii vero per presbyterum ad hoc
eligendum celebrari facere possent, et in-
super quod quicumque cappellam seu
altare huiusmodi, singulis, annis dominicis
ac primis cuiuslibet mensis diebus, viginti
annorum et totidem quadragenarum, qui
vero illam in festo eiusdem beatae Catha-
rinae visitarent, plenariam omnium pecca-
torum suorum indulgentiam et remissio-
nem, singulis diebus et festo praedictis
quibus id facerent, respective consequen-
rentur, et, qui diebus stationum in almâ
Urbe et extra eius muros celebrandarum
deputatis dictam cappellam visitarent,
eisdem indulgentias et peccatorum remis-
siones consequerentur, quas ipsi eisdem
diebus ecclesias almae Urbis et extra eius
muros pro indulgentiis huiusmodi conse-
quendis deputatas personaliter visitarent,
et quaecumque ad id opportuna facerent,
et nihilominus tam vivi quam defuncti
fratres omnium eleemosynarum et missa-
rum participes et consortes in perpetuum
essent;

§ 4. Et subsequenter sanctae memoriae
Paulus III, ac successive dictus Pius, Ro-
mani Pontifices praedecessores nostri, per
quasdam suas litteras erectionem et insti-
tutionem confraternitatis, necnon omnia

Paulus III et
Pius IV

¹ Adde *consequerentur, si* (R. T.).

et singula concessionem, indulgentias, fa-
cultates, indulta et alias gratias huius-
modi similiter approbaverant et confirma-
verant, necnon, ut cappellae in honorem
beatae virginis et martyris Catharinae eri-
gendae ferventiori devotionis zelo a chris-
tiffidelibus frequentarentur, ipsique chris-
tiffideles, monasterii, eiusque abbatis et
monachorum praedictorum necessitatibus
promptius succurrerent, quo se caelesti
munere uberius relectos esse cognoscerent,
omnibus et singulis utriusque sexus chris-
tiffidelibus, vere poenitentibus et confessis,
seu statutis a iure temporibus confitendi
propositum habentibus, qui infra decen-
nium tunc proxime futurum cappellas
praefatas, iovis in Coenâ Domini hebdo-
madae sanctae et festi Assumptionis beatae
Mariae Virginis quintadecimâ mensis au-
gusti diebus, a primis vesperis usque ad
occasum solis dierum huiusmodi devote
visitarent, necnon senibus valetudinariis,
et mulieribus praegnantibus, vel alio le-
gitimo impedimento detentis, qui per alium
id facerent, plenariam omnium et singu-
lorum peccatorum suorum indulgentiam
in formâ Ecclesiae anni quinquagenarii,
et non secus ac si ipsius beatae Catha-
rinae sepulchrum et loca sancta civitatis
Ierusalem visitarent, auctoritate apostolicâ
concesserant; mandantes, sub interdicti et
ingressus ecclesiarum privationis et ex-
communicationis poenis respective, uni-
versis et singulis venerabilibus fratribus
archiepiscopis et episcopis ac dilectis fi-
liis eorum vicariis in spiritualibus gene-
ralibus, verbi Dei praedicatoribus, paro-
chialium ecclesiarum rectoribus et vicariis,
ceterisque personis ecclesiasticis secula-
ribus et quorumvis etiam canonicorum
regularium et mendicantium Ordinum re-
gularibus, exemptis et non exemptis, quod,
quando et quoties pro parte abbatis mo-
nasterii praefati et cuiusdam tunc exis-

¹ Forsan legendum *cuiusque* (R. T.).

tentis monachi et procuratoris ipsius mo-
nasterii desuper requisiti forent, praemissas
et quasvis alias indulgentias, concessionem,
facultates et alia indulta, in litteris desuper
confectis contenta, in eorum ecclesiis, aliis-
que decentibus locis, cum solemnî et gene-
rali processione, publicarent et publicari
facerent, capsasque sub clavibus pro col-
lectione eleemosynarum in suis ecclesiis
ponerent, nec, durante descriptionis et in-
dulgentiae huiusmodi tempore, aliquas alias
indulgentias, etiam sub sancti Sebastiani
ad catacumbas, vel sancti Rochi de Urbe,
aut Redemptionis Captivorum, seu alio
nomine, per quosvis commissarios et quae-
stores publicari sinerent; ac districtius
inhibentes quibuscumque commissariis,
etiam sancti Sebastiani et sancti Rochi
eorumdem, necnon Sancti Spiritus almae
Urbis, ac Redemptionis Captivorum Nea-
politanae et Avenionensis ac Toletanae,
aliisque quibuslibet, ne, vigore quarum-
cumque litterarum eâtenus sibi concessa-
rum, abbatem et procuratorem praedictos
super liberâ indulgentiarum aliorumque
praemissorum publicatione molestare, in-
quietare vel perturbare praesumerent);

§ 5. Demum (post certam dicti Pii con-
stitutionem similium indulgentiarum ad
ipsamet principalia loca, pro quibus ema-
nassent, personaliter visitantes restricti-
vam, sub datum VII kalendas maii, ponti-
ficatus sui anno II expeditam)¹ provide
considerans, quod idem monasterium be-
atae Catharinae (ob itineris difficultatem et
maxima pericula, cum ipsum sit inter Ara-
bos situm, difficileque posset a christifide-
libus visitari) illiusque monachi (quorum
et dicti eorum monasterii bona ab infi-
delibus occupantur) maximâ affligebantur
inopiâ, eorum egestati succurrere volens,
per alias suas, indulgentias, litteras et
facultates ac desuper confectas litteras
praedictas, et inde sequuta quaecumque,

Privilegia
quos nonnul-
la et indul-
gentias monachi
monasterii mon-
tus Sinai con-
cessit idem
Pius IV.

¹ Haec subde *idem Pius* (R. T.).

adversus suam huiusmodi constitutionem in pristinum et eum, in quo antequam illa emanasset¹, erant staturum, robur et vires, in omnibus et per omnia, dummodo praeterquam per monachos dicti monasterii non differentur², apostolicam auctoritate restituit, reposuit et plenarie reintegravit, ac pro restitutis, repositis ac reintegratis haberi³ voluit; et ita ab omnibus censeri, necnon dictarum praedictarum litterarum transumptis, etiam impressis, procuratoris generalis monasterii huiusmodi ac ab eo substituendi manu subscriptis, sigilloque alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eandem fidem adhiberi debere, quae originalibus ipsis adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae, litteris ipsis post decennium praedictum minime valituris, decrevit; ac postmodum (per dictum Pium aceptorum, quod abbas et monachi monasterii praedicti, linguae latinae penitus ignari, graecam solum noverant) indulgentias praedictas ad duos dies, eisquae⁴ abbati et monachis, seu eorum procuratoribus quos ad id duxissent deputandos, benevisos, necnon ad animas defunctorum, in purgatorio existentes, per modum suffragii (ita quod christifideles, qui in diebus per abbatem et monachos seu procuratorem praedictos⁵ declarandis, etiam alicuius defuncti animae in purgatorio existentis etiam propinqui nomine, cappellas praedictas visitarent, et alia in praedictis litteris contenta facerent et adimplerent, ipsius defuncti anima per suffragii modum indulgentiae huiusmodi particeps efficeretur, ipsique christifideles easdem indulgentias consequerentur, quas, si feria⁶ quinta in Coenam Domini et festo Assump-

¹ Probabiliter legendum *emanasset* (R. T.).

² Vide quid legendum loco *differentur* (R. T.).

³ Edit. Maio. legit *habere* (R. T.).

⁴ Aptius lege *eisdem* (R. T.).

⁵ Male edit. Main. legit *praedictis* (R. T.).

⁶ Edit. Main. legit *quarta* (R. T.).

tionis beatae Mariae Virginis praedictis ea adimplevissent, consequerentur, dicta auctoritate apostolicam extendit et ampliavit; decernens¹ easdem indulgentias per quas-cumque personas abbati et monachis praedictis benevisas et ad eorum nutum eligendas publicari ac denuntiari posse;

§ 6. Ac demum (dicto Pio praedecessori pro parte tunc existentis abbatis et monachorum dicti monasterii exposito, quod ab aliquibus haesitabatur, an indulgentiae¹ huiusmodi sub certis aliis revocationibus per ipsum Pium praedecessorem postmodum editis comprehenderentur) idem Pius praedecessor, abbatis et monachorum supplicationibus tunc inclinatus, omnes et singulas indulgentias, ac desuper confectas litteras apostolicas, adversus praedictas et quasvis alias revocationes, limitationes aliasque contrarias dispositiones, ab ipso Pio praedecessore eatenus forsitan emanatas, in pristinum et eum, in quo antea quomodolibet erant, staturum, sub certis modo et forma tunc expressis, apostolicam auctoritate plenarie restituit, reposuit et reintegravit, ac etiam innovavit, prout in ipsis Pii et aliorum praedecessorum praedictorum litteris desuper confectis, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, plenius continetur¹.

§ 7. Cum autem, sicut dilectus filius Clemens Lambardus dicti monasterii procurator dilectorum filiorum abbatis et monachorum ipsius monasterii nomine nobis nuper exponi fecit, ipsi plurimum cupiant praemissa omnia, quo firmiora subsistant, apostolicae nostrae confirmationis robore communiri, nobisque propterea humiliter supplicari fecerit, ut desuper opportune providere de benignitate apostolicam dignaremur:

§ 8. Nos, attendentes monasterium hu-

¹ Perperam ed. Main. legit *decernentes* (R. T.).

² Quas omnes deesse puto (R. T.).

³ Pessime edit. Main. legit *indulgentias* (R. T.).

Ideoque Pius praefatas omnes concessiones ratas habuit et confirmavit.

Procurator generalis peti iterum confirmari.

Confirmat Urbanus.

CCCLXXVI.

Magistrati Ferrariensi facultas conceditur vectigal salis et olei imponendi, montemque non vacabilem super eius fructibus erigendi¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Paterna de nostris et sanctae Romanae Ecclesiae subditis cura et sollicitudo postulat, ut eorum commoditatibus et saluti, quantum cum Domino possumus, iugiter consulamus.

iusmodi inter Arabos situm, maximamque illius ab hac sancta Sede distantiam, et propterea eiusdem monasterii monachos specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnia et singula concessionem, indulgentias, facultates, indulta et alia superius expressa huiusmodi, apostolicam auctoritate, tenore praesentium (scilicet ad triginta annos, quoad indulgentias extraordinarias huiusmodi), approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus.

Clausulas necessarias apposuit.

§ 9. Decernentes eadem praemissa ac praesentes litteras valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac monachis praedictis, et aliis quos illa concernunt et concernent in futurum, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 10. Non obstantibus omnibus illis, quae in dictis litteris concessa sunt non obstante, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 11. Volumus autem, quod, si aliis christifidelibus dictam cappellam visitantibus aliquam aliam indulgentiam, perpetuo vel ad tempus non elapsam, concesserimus, praesentes nullae sint.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die iv septembris MDCXXX, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 4 septembris 1630, pontif. anno VIII.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, dilecti filii iudex et magistratus sapientum civitatis nostrae Ferrariensis, ad avertendam, quantum divinae placuerit misericordiae, contagionem in nonnullis Lombardiae partibus grassantem, varia atque gravia expensarum onera subeant: nos, ut iudex et magistratus praedicti praemissa facilius et minore quo fieri potest eorum incommodo peragere valeant, pro nostri pastoralis officii debito opportune providere, illosque specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et illorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, motu proprio, et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, eisdem iudici et magistrati, ut in praedicta civitate dumtaxat unam duorum quaternorum cum dimidio alterius similis quaterni monetae illarum partium super qualibet libra salis, et aliam, gabellas, tertiae partis unius bolognini super qualibet libra olei imponere, easque a quibusvis personis, tam

Ex volum.

Facultas magistrati Ferrariensi conceditur vectigal salis et olei imponendi.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

secularibus quam ecclesiasticis, ac cuiuscumque Ordinis, congregationis, societatis et instituti, etiam mendicantium, utriusque sexus regularibus, hospitaliumque, et aliorum locorum piorum, etiam quocumque immunitatis, exemptionis vel alio quovis privilegio suffultis, etiamsi de illis specialis, specifica, expressa ac de verbo ad verbum mentio habenda foret, exigere libere et licite possint et valeant, tenore praesentium, licentiam et facultatem concedimus et impertimur.

Et montem
non vacabilem
erigendi.

§ 2. Praeterea super gabellis vigore praesentium imponendis huiusmodi, illarumque exactione et annuo reddito (qui, ut asseritur, ad summam septem circiter millium scutorum monetae ascensus est), unum montem temporalem non vacabilem, et ut infra extinguibilem, mille locorum cum annuo reddito sex scutorum pro quolibet loco (ex quibus quidem mille locis, trecenta et quinquaginta dumtaxat per iudicem et magistratum praedictos, reliqua vero sexcenta et quinquaginta loca huiusmodi non nisi de nostra seu pro tempore existentis Romani Pontificis licentia vendi possint, pecuniae vero ex eorundem locorum montium venditione provenientes in alios usus, quam ad avertendam, quantum Deo propitio fieri poterit, praedictam contagionem, seu aeris alieni eadem causa contracti extinctionem, seu prout a nobis desuper mandatum fuerit, sub excommunicationis latae sententiae et aliis arbitrii nostri poenis, converti et erogari nequeant), apostolica auctoritate, eorundem tenore praesentium, erigimus et instituimus: ac illi sic erecto et instituto omnes et singulos redditus et proventus ex gabellis vigore praesentium imponendis, earumque exactione, ut praefertur, faciendam proventus, ab omni onere, impositione, gravamine et restituto, ac etiam quocumque casu fortuito, quantumcumque inexcogitabili, liberos, immunes et exemptos (ex

quibus fructus locorum montis praedicti personis in eo pecunias suas collocantibus ad rationem sex pro centenario annuatim persolvantur, ac quidquid supererit in solutionem expensarum per communitatem et homines ob causam supra expressam factarum, iisque persolutis, in ipsius montis extinctionem, ut infra faciendam, omnino convertatur), auctoritate et tenore praedictis applicamus et appropriamus, ac titulo venditionis concedimus, tradimus et assignamus, necnon personas praedictas, et eis collegium ex instituendum, in locum dictorum iudicis et sapientium in dictarum gabellarum exactionem, pro concurrenti quantitate eorum crediti, ponimus, substituimus et subrogamus.

§ 3. Volentes, quod quaecumque utriusque sexus personae, cuiuscumque dignitatis, status, gradus et conditionis existentes, etiamsi cardinalatus honore praefulgeant, et ecclesiis, etiam cathedralibus et metropolitanis, et monasteriis praesint, ac quaecumque, quocumque et qualiacumque beneficia ecclesiastica oblineant, ac in sacris, etiam presbyteratus, ordinibus sint constituti, et quorumvis (non tamen mendicantium de Observantia) Ordinum, ac hospitalium et mendicorum religiosorum, ac mulieres cuiuscumque nominis, qualitatis et conditionis (praeterquam illae, quae, ratione regularis professionis in aliquo Ordine mendicantium de Observantia ut praefertur, inhabiles et incapaces existunt) super dicto monte pro una vel pluribus portionibus integris vel dimidiis quantumcumque pecuniarum summam iuxta tenorem praesentium ponere, et pro pecuniis sic positis, ad rationem sex pro centenario annis singulis, et quolibet bimestri eorum ratam, sine aliquo peccato et conscientiae scrupulo seu restitutionis vel satisfactionis onere in utroque foro etiam absque eo, quod eorum solutio, quorumvis interdictorum, aut repressa-

Cuiuslibet huiusmodi montis portiones acquirendi facta potestas.

Exemptiones montium concessio.

liarum, etiam forsitan contra civitates, loca et castra, aut dominos, seu subditos, vel incolas, in genere vel in specie, etiam ex causa belli, vel cuiusvis inobedientiae, seu rebellionis, etiam excogitarum, incogitarum, decretorum, aut relaxatorum, aut quovis alio praetextu, denegari aut protrahi vel differri queat) recipere et habere, et quantumcumque remissionem et quantumlibet aliam diminutionem, ex quibusvis honestis, rationabilibus ac necessariis et quantumvis urgentibus etiam inexcogitatis causis pro tempore faciendas, ad damnum et totale incommodum camerae Ferrariensis cedere et pertinere debere, ita ut conductores seu appaltatores dictarum gabellarum singulo quoque bimestri integros redditus, pro concurrenti quantitate eorum crediti, dictis collegio et personis, seu eorum depositario, persolvere teneantur, et in eo quod supererit de dictis redditibus, et, in subsidium, in ceteris introitibus et bonis dictae camerae Ferrariensis, de remissione aut diminutione praedictis refici debeant, ac etiamsi laesae maiestatis aut alia quaecumque et qualiacumque et quantumcumque gravia et gravissima crimina (praeterquam in personam Romani Pontificis, aut alicuius personae S. R. E. cardinalis, ac legatorum, vicelegatorum, vel gubernatorum Ferrariensium pro tempore existentium) committerent, et propterea ultimo supplicio condemnati et traditi seu condemnandi et tradendi forent, ac omnia eorum bona sint confiscata vel confiscanda, de locis et portionibus montis huiusmodi, etiam emolumentis sibi ex eo spectantibus, necnon pecuniis per eos, qui ab ipsis causam habuerint, super eodem monte positas, ita statuimus, quod nullatenus confiscari, aut ad instantiam quorumcumque creditorum, vel alias aliquo modo sequestrari vel im-

pediri, sine licentia legati pro tempore, possint, sed ad eorum ab intestato haeredes, seu proximiores, aut alias succedere habentes, transeant, ac de eis libere in testamento vel codicillis, aut quocumque contractu inter vivos, in quoscumque etiam illegitimos et alios, ac in omnibus et per omnia, iuxta facultates aliis montibus et praesertim almae Urbis nostrae et civitatis nostrae Bononiensis per quoscumque Pontifices praedecessores nostros ac etiam nos concessas, disponere, et ut personae, pecunias super dicto monte ponentes et habentes, collegium inter se constituent, ac collegialium iura et insignia, statutaque et ordinationes ad instar aliorum montium habeant, illaque mutare et alterare, necnon possessionem, seu quasi, exactionis annui redditus huiusmodi pro rata pecuniarum, quas in eodem monte posuerint, propria auctoritate et absque alio iuris seu iudicis ministerio vel mandato, etiam iudicis et magistratus praedictorum aut aliorum quorumcumque, apprehendere et perpetuo retinere libere et licite valeant; et quod gabellarum praedictarum conductores, seu appaltatores, antequam ad ipsarum possessionem admittantur, de solvendis dictis collegio et personis, vel eorum depositario, dictos annuos redditus pro quantitate eorum crediti singulo bimestri integro et sine aliqua diminutione, ut supra, promittere, et ad hoc se se principaliter et in solidum, etiam in forma camerae apostolicae, cum iuramento et aliis clausulis opportunis et necessariis obligare, ac idoneos fideiussores praestare teneantur; et quod quicumque ad dandum investituram in aliqua immobili tuta et securam etiam cum iuramento obligatus, dando aliquam ratam et partem dicti montis aequivalentem pretio per eum investiendo, obligationi suae

1 Perperam ed. Main. habet *statumque* (R. T.).

2 Eadem edit. legit *alia* (R. T.).

1 Male ed. Main. legit *committentur* (R. T.).

satisfecisse censeatur, et super illo pecuniae pro mulieribus nuptui dandis assignari possint; ac mons ipse, illiusque singulae portiones et loca ab illa pro tempore possidentibus, libere vel cum pacto recuperandi, aliis resignari, et, si libere, nullam in instrumento resignationis aut campiono factam mentionem, quod loco rei immobilis dentur libere, etiam aliis cedi et resignari possint; ita quod illae et illa alias, quam in instrumento contractus aut campiono exprimat, obligari aut hypothecari nequeant, sed illas et illa acquirentes tuti sint et securi¹, quod illae et illa ab omni onere et hypotheca prorsus et omnino liberae et liberae existant, dictique iudex et magistratus, cum participatione tamen et consensu dilecti filii nostri moderni et pro tempore existentis in civitate et ducatu Ferrariensi nostris de latere legati, depositarium, notarium et camplonerium, ac alios quoscumque officiales, deputare, ac cum participatione et consensu similibus amovere, illisque ex fructibus et redditibus eiusdem montis salaria et honoraria respective constituere et deputare libere possint et valeant, auctoritate et tenore praedictis concedimus et indulgemus.

Cardinalis legatus super monte huiusmodi iurisdictione.

§ 5. Ultraque salaria et honoraria a dilecto filio nostro moderno in dicta civitate et ducatu de latere legato dictis secretario et camplonerio assignata annuorum scutorum centum octo in totum, eisdem collegio et personis alia scuta triginta ex fructibus et redditibus dictarum gabellarum eius et eorum arbitrio in aliis sustinendis oneribus et expensis pro dicti collegii conservatione eroganda², necnon etiam facultatem dictos secretarium, camplonerium et depositarium electos, cum solo consensu eiusdem vel pro tempore

¹ Verba quod illas et illa ementes tuti sint et securi importune repetita delermus (n. T.).

² Forsan legendum erogandi (n. T.).

existentis de latere legati, amovendi et mutandi, dictis salario et honorario non alteratis, eadem auctoritate concedimus et impertimur.

§ 6. Decernentes has nostras concessionem, tam respectu eorum, qui postea pecunias super dicto monte ponent, quam eorum, qui hactenus posuerunt, effectum suum sortiri debere; decernentes insuper montem et collegium, ac personas huiusmodi, eorumque assignamenta et iura quaecumque per eos eis, ut praefertur, concessa et assignata, etiam per nos ac dictam Sedem et successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes aliquo gravamine ordinario seu¹ extraordinario onere affici, aut ratione cuiuscumque pecuniarum summae eidem, pro sustentatione onerum Romanae Ecclesiae aut nobis incumbentium, seu ex quacumque alia etiam urgentissima et efficacissima causa, pro tempore imposito² minui, aut ex eis aliquam partem auferri vel retineri nullatenus posse vel debere; neque collegium dicti montis, illiusque personas ad probandum, in quos usus dictae pecuniae concessae fuerint, teneri;

§ 7. Praesentesque litteras de nullitatis vitio, aut intentionis nostrae vel quocumque alio defectu, notari, impugnari, infringi, retractari, aut quoquomodo in ius vel controversiam revocari nullatenus posse; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores et sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, sublatam eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

¹ Turbate ed. Main. legit seu ordinario (n. T.).

² Forsan impositae; sed corrigat qui potest, et vide loc. parall. supra pag. 120 b (n. T.).

Alia montistarum privilegia.

Clausulae pro praesentium litterarum firmitate.

Leges in redemptione montis servandae.

§ 8. Volumus autem, ut iudex et magistratus ac deputati praefati montem huiusmodi modo et forma infrascriptis redimere et extinguere, ac ad id etiam ad favorem montistarum non solum fructus earundem gabellarum, sed etiam se se, ac omnia et singula camerae Ferrariensis bona efficaciter obligare, etiam in ampliori forma camerae apostolicae, omnino teneantur; utque praedictae impositiones, extincto monte, eo ipso etiam extinctae existant, neque ulterius exigi possint, quodque redemptio et extinctio montis huiusmodi fieri nequeant, nisi elapso quinquennio a data praesentium computando, et deinde omnino fieri debeant per iudicem et magistratum praefatos coram eodem cardinale legato, seu eius vicelegato, iis modo et forma, quibus redemptiones et extinctiones montium almae Urbis nostrae praedictae fieri consueverunt.

Obstantium derogatio

§ 9. Non obstantibus piae memoriae Pii Papae IV praedecessoris nostri de gratis interesse camerae concernentibus in eadem camera infra certum tempus praesentandis et registrandis, ac quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim felicitis recordationis Simmachii, quae incipit: *Non liceat*, ac aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum et nostris, necnon in universalibus, provincialibus et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon civitatis Ferrariensis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, immunitatibus et libertatibus, ac litteris apostolicis, in contrarium praemissorum, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis,

¹ Male edit. Main. comma istud praec. anteposuit (n. T.).

aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibus et aliis decretis, etiam motu proprio, et ex certa scientia, ac de apostolica potestatis plenitudine, aut consistorialiter, seu alias quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda sit, etiamsi in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus derogari possit, eorumque causam, ad effectum praesentium, pro sufficienter expressis et ad verbum insertis, necnon modos et formas ad id servandas pro individuo servatis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, etc.

§ 10. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Fides standi transumptis.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVI septembris MDCXXX, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 16 septembris 1630, pontif. an. VIII.

CCCLXXVII.

Confirmatio concordiae initalae inter Philippum IV Hispaniarum regem et capitula ecclesiarum regnorum Castellae et Legionis super solutione primae decimae.

¹ Perperam edit. Main. legit et (n. T.).

² Ex regist. in Secret. Brev.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Pro nostro munere³ in his partes nostras libenter interponimus, quae ad concordiam et pacem inter catholicos reges et ecclesiasticas personas super exactionibus apostolicâ auctoritate faciendis pertinere dignoscuntur.

Rex et capitula concordiam inveniunt super solutione primae decimae eidem regi a Sede Apostolica concessae.

§ 1. Nuper siquidem (sicut nobis exponi fecerunt charissimus in Christo filius noster Philippus IV Hispaniarum rex catholicus, ac dilecti filii singularum Toletanae, Hispalensis, Compostellanae, Granatensis, Burgensis, Legionensis, Ovetensis, Palentinae, Seguntinae, Cochensis, Cordubensis, Pampilonensis, Giennensis, Zamorensis, Astoricensis, Malacitanae, Cauriensis, Pacensis, Auriensis, Canariensis, Guadixensis, Segobiensis, Civitatensis, Calaguritanae, Calciatensis, Salamantinae, Oxomensis, Vallis Soletanae, Lucensis, Mindoniensis, Almeriensis, Tudensis, Abulensis, Oriolensis, Placentinae, Carthaginensis et Gadicensis ecclesiarum capitula, quae univrsum clerum regnorum Castellae et Legionis repraesentant), considerantes dictus Philippus rex et capitula praedicta gratiam et concessionem primae decimae quarumlibet dictarum ecclesiarum et parochialium in omnibus Hispaniarum regnis et insulis illis adiacentibus dudum per felicis recordationis Pium Papam V praedecessorem nostrum clarae memoriae Philippo II Hispaniarum regi catholico ipsius Philippi IV regis avo ad quinquennium concessam¹, et postea pluries a recolendae memoriae Gregorio XIII, et deinde a Sixto V, et postmodum a Gregorio XIV ac Clemente VIII, necnon Paulo V, Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, eidem Philippo, ac clarae similiter memoriae Philippo III ipsius Philippi II nato et dicti Philippi IV genitori, pluries,

¹ Similes litteras vide in tom. XIII, p. 343 (R. T.).

² Male edit. Main. legit concessum (R. T.).

et in ultimâ vice a nobis ad aliud quinquennium, a principio anni MDCXXVII inchoatum, et in fine anni MDCXXXI finendum¹, respective prorogalam et extensam (prout in singulis eorundem praedecessorum, et nostris desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur), si iisdem modo et formâ, quibus concessa est, exequutioni demandaretur, id non sine eiusdem cleri incommodo exequi posset, cupientesque praemissis eâ qua fieri potest ratione occurri, quo facilius illa, ad quae tenentur, ab ipsis adimpleri valeant, ipsaeque personae ecclesiasticae onus illis eam ob causam incumbens supportare facilius possint, ad infrascriptam concordiam per earum procuratores ad hoc a se² specialiter deputatos devenerunt.

§ 2. In primis, quod praedictus status ecclesiasticus coronae Castellae ac Legionis darent et solverent dicto Philippo IV regi, seu personae ab eo deputatae seu deputandae, ducentos et quinquaginta mille ducatos, qui ascenderent ad numerum nonaginta trium millionum³ et septingentorum quinquaginta millium morapetitorum, quolibet anno, durantibus quinque annis prorogationis, pro iis quae ad huiusmodi effectum dicto regi debentur et ad eum spectant ratione dictorum regnorum Castellae et Legionis, non comprehensis in praesenti concordia et repartitione dictorum ducentorum et quinquaginta millium ducatorum regnis Aragoniae, Cathaloniae et Valentiae cum insulis illis adiacentibus, ita ut dictus Philippus IV rex ab ipsis possit exigere illud quod sibi ex prorogatione huiusmodi provenit exceptâ ecclesiâ Oriolensi, cuius dispositio et pars

¹ Perperam edit. Main. leg. inchoatam ... finiendam (R. T.).

² Perperam, ut puto, ed. Main. legit a te (R. T.).

³ Male edit. Main. legit millium pro millionum (R. T.).

ingreditur et computatur unâ cum statu ecclesiastico coronae Castellae et Legionis. Et quia transactionis et concordiae¹ instrumentum, antequam gratia praedictae prorogationis currere inciperet, stipulari debebat, id autem factum minime fuit, et² eo quod ecclesiae distulissent insimul se congregare ad eum effectum, et ante congregationem huiusmodi fuissent decreti et relaxati ordines directi dictis ecclesiis pro summâ ducentorum quinquaginta millium ducatorum solvendorum in fine iunii et novembris anni MDCXXVIII, pro quartâ parte in argenteâ, et tribus reliquis partibus in aeneâ monetâ, pro fructibus anni MDCXXVII, qui fuit primus huius quinquennii eidem Philippo IV regi, ut praefertur, ultimo prorogati; et multi solverunt, non obstantibus protestationibus factis quod non tenebantur: ideo convenerunt et concordarunt, quod, cum solverint dictam quartam partem in argento in duabus solutionibus, non possit peti nec defalcari quicquam pro parte ecclesiarum quae hoc modo solverunt; sed illae quae non solverunt usque in diem concessionis et concordiae censeantur (non obstantibus quibusvis ordinationibus datis a quibuscumque sententiâ seu sententiis iudicum qui de huiusmodi causis cognoverint et cognoscent in futurum) satisfacere solvendo quidquid debebunt ratione dictae quartae partis argenti in monetâ aeneâ unâ cum cambio ad rationem viginti pro quolibet centenario; et in hanc conformitatem teneatur consilium cruciatae decernere, et relaxare litteras, ad effectum ut iudices et exequutores admittere debeant huiusmodi solutiones, et hoc modo cessare debeant exequutiones et impensae; et quod aliae successive³ solutiones, adimplendae et terminandae in

¹ In loc. parall. additur huiusmodi (R. T.).

² Coniunct. et aptius deleteretur (R. T.).

³ Forsan legendum successivae (R. T.).

fine anni MDCXXXII, fiant similiter, videlicet, solvendo dictam quartam partem in argento et reliquas tres in monetâ aeneâ, et quoad dictam quartam partem argenteam censeatur satisfieri dando et solvendo pro reductione et cambio ad rationem viginti pro quolibet centenario pro quinquennio praedicto ultimo prorogato; ita tamen ut in futurum non possit trahi in consequentiam, neque quinquennio huiusmodi durante possit aliqua lex aut pragmatica alterare neque mutare dictam reductionem seu cambium, loquendo et intelligendo tam de pragmaticis factis, quam faciendis et promulgandis, et neque illae neque istae censeantur comprehendere hanc conventionem et concordiam initam cum statu ecclesiastico. Quas quidem solutiones facient et facere teneantur suis sumptibus in civitatibus principalibus cuiuslibet dioecesis, secundum contributionem et repartitionem infrascriptam, quam invicem fecerunt ad hoc, ut contributio huiusmodi assignetur et recuperetur in specie in quolibet dioecesi ex redditibus decimalibus, etiam primitiâlibus, earundem dioecesium, quia super istis et non super ullis aliis redditibus ecclesiasticis debent repartiri et recuperari quolibet anno dictorum quinque annorum dicti ducenti et quinquaginta mille ducati; et ex nunc remaneant obligata, prout se obligant, capitula generaliter, et debeant se obligare in particulari pro solutionibus, quarum remanent debitores pro quinquennio ipsi Philippo regi IV ut praefertur prorogato, iuxta repartitionem, quae est ut sequitur:

Capitulum ecclesiae Toletanae, pro se et suâ dioecesi, solvet summam quatuordecim millionum, ac septingentorum et decem millium, noningentorum et triginta morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Hispalensis, pro se ac suâ dioecesi, novem millionum, sexcenti

¹ Potius lege istae (R. T.).

Forsan legendum
taxa ab una-
quaque ecclesia
solventia.

torum et sexaginta quinque millium, et trecentorum et triginta octo morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Salamantinae, pro se ac suâ dioecesi, duorum millionum, ducentorum et nonaginta sex millium, et duodecim morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Zamorensis, pro se ac suâ dioecesi, duorum millionum, et septuaginta novem millium, ducentorum et quinquaginta septem morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Seguntinae, pro se ac suâ dioecesi, duorum millionum, sexcentorum et quadraginta trium millium, centum et quadraginta septem morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Conchensis, pro se ac suâ dioecesi, quatuor millionum, sexaginta et duorum mille, quingentorum et octuaginta et unius morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Carthaginensis, pro se ac suâ dioecesi, unius millionis, quingentorum et octuaginta quatuor mille, ducentorum et quadraginta septem morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Oriolensis, pro se ac suâ dioecesi, quadringentorum et quadraginta millium, trecentorum et nonaginta septem morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Cordubensis, pro se ac suâ dioecesi, trium millionum, quadringentorum ac quinquaginta duorum mille, centum et octuaginta ac quinque morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Pacensis, pro se ac suâ dioecesi, unius millionis, sexcentorum et novem millium, noningentorum et decem morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Cauriensis, pro se ac suâ dioecesi, unius millionis, quingentorum ac nonaginta novem millia, ducentorum et quatuordecim morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Placentinae, pro se ac suâ dioecesi, duorum millionum, trecentorum et novem millium, septingentorum ac viginti et unius morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Giennensis, pro se ac suâ dioecesi, duorum millionum, ducentorum et nonaginta quatuor millium, quadringentorum et sexaginta octo morapetitorum;

Capitulum ecclesiae S. Iacobi, pro se ac suâ dioecesi, duorum millionum, septingentorum et undecim millium, ducentorum et quinquaginta octo morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Burgensis, pro se ac suâ dioecesi, quinque millionum, centum et triginta duorum millium, quingentorum et sex morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Legionensis, pro se ac suâ dioecesi, duorum millionum, ducentorum et octuaginta sex millium, et quinquaginta novem morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Ovetensis, pro se ac suâ dioecesi, unius millionis, quadraginta duorum millium, octingentorum et viginti sex morapetitorum;

Capitula ecclesiarum Calaguritanae et Calciatensis, pro se suisque dioecesibus, duorum millionum, octuaginta et trium millium, centum et sexaginta quatuor morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Astoricensis, pro se ac suâ dioecesi, unius millionis, ducentorum et sexaginta millium, et sexaginta et octo morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Abulensis, pro se ac suâ dioecesi, trium millionum, quinquaginta duorum millium et quadraginta sex morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Segobiensis, pro se ac suâ dioecesi, duorum millionum, ac ducentorum ac quadraginta septem millium, trecentorum et nonaginta unius morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Oxomensis, pro se ac suâ dioecesi, duorum millionum, ducentorum et duorum millium, ducentorum et nonaginta novem morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Auriensis, pro se

¹ In loco parall. legitur octingentorum (n. t.).

ac suâ dioecesi, unius millionis, centum et quinquaginta quatuor millium, centum decem et octo morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Lucensis, pro se ac suâ dioecesi, quadringentorum decem et septem millium, et septuaginta duorum morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Mindoniensis, pro se ac suâ dioecesi, ducentorum et nonaginta trium millium, septingentorum et quadraginta morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Tudensis, pro se ac suâ dioecesi, quingentorum millium, noningentorum et quinque morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Palentinae, pro se ac suâ dioecesi, trium millionum, sexcentorum et quinquaginta millium, sexcentorum et nonaginta et unius morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Vallis Soletanae, pro se ac suâ dioecesi, unius millionis, sexcentorum et tredecim millium, quadringentorum et nonaginta duorum morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Civitatensis, pro se ac suâ dioecesi, septingentorum et quatuordecim millium, ducentorum et quadraginta sex morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Guadixensis, pro se ac suâ dioecesi, trecentorum et viginti quatuor millium, centum et octuaginta octo morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Almeriensis, pro se ac suâ dioecesi, trecentorum et viginti sex millium, septingentorum et quinquaginta et unius morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Gadicensis, pro se ac suâ dioecesi, sexcentorum et sexaginta septem millium, et quinquaginta novem morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Granatensis, pro se ac suâ dioecesi, unius millionis, quadringentorum nonaginta et octo millium, noningentorum et quinquaginta septem morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Malacitanae, pro se ac suâ dioecesi, unius millionis, trecento-

Bull. Rom. — Vol. XIV.

22

rum et nonaginta septem millium, trecentorum et quinquaginta sex morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Pampilonensis, pro se ac suâ dioecesi, unius millionis, quadringentorum et septuaginta duorum millium, centum et quinquaginta quinque morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Canariensis, pro se ac suâ dioecesi, quingentorum decem et octo millium, sexcentorum et duorum morapetitorum;

Abbatia de Alfaro, octuaginta novem millium, quingentorum et octuaginta septem morapetitorum;

Abbatia de Agreda, centum et quinquaginta sex millium, septingentorum et octuaginta morapetitorum;

Vicaria de Alva de Liste, centum et septuaginta novem millium, centum et septuaginta septem morapetitorum;

Vicaria de Huescar, centum et triginta trium millium, octingentorum quadraginta et unius morapetitorum;

Abbatia de Baza, centum et quinquaginta octo millium, centum viginti et unius morapetitorum;

Milites militiae S. Iacobi, duorum millionum, noningentorum et undecim millium, sexcentorum et triginta quatuor morapetitorum;

Milites militiae de Calatrava, duorum millionum, centum et octuaginta trium millium, septingentorum ac viginti quatuor morapetitorum;

Milites militiae de Alcantara, unius millionis, noningentorum et trium millium, septingentorum et septuaginta morapetitorum.

§ 3. Insuper, quod aliquis de comprehensis in praedicta concessione et prorogatione, cuiusvis dignitatis, praecminentiae, Ordinis et religionis existat, non eximetur, neque dictus Philippus rex consentiet, neque permittet, quod se eximat a solutio-

Nullus exemptus sit.

ne et contributione ratae illum tangentis ducatorum et quinquaginta millium ducatorum quolibet anno dictis quinque annis durantibus; et quod, si per nos aut dictum Philippum regem aliquis exemptus esset, aut eximeretur, ex dictis personis, vel militiis, ordinibus, aut quavis aliâ dignitate fulgentibus, sic comprehensus in dictâ concessione et prorogatione, idem Philippus rex fieri mandabit iustam et aequalem refectionem et satisfactionem pro illis¹, admittendo a dictis ecclesiis ad bonum² computum ratam huiusmodi respective ducatorum et quinquaginta millium ducatorum.

Decimae liberae onera declarantur.

§ 4. Rursus quod quaelibet personae, cuiuscumque dignitatis et qualitatis existant, quae percipiunt et percipient pensiones, comprehendi debeant, et nullo modo sint exemptae, ad effectum contribuendi ad instar aliorum reddituum decimatum, in divisione huiusmodi ducatorum et quinquaginta millium ducatorum, non obstantibus quacumque clausula, exemptione, praerogativa, ordinatione et obligatione, etiam in formâ camerae, in sui favorem factis.

Non tamen illas, quae ecclesiae, collegia, etc. possident.

§ 5. Quodque decimae et tertiae, quas idem Philippus rex habet et quocumque modo possidet, vel alias vendidit, aut impignoravit cum evictione et securitate ac promissione quod sint et esse debeant liberae a divisione et subsidio et qualibet aliâ impositione apostolicâ, remanere debeant liberae et salvae a solutione et repartitione ducatorum et quinquaginta millium ducatorum, absque eo quod hac de causâ, vel aliquâ aliâ, etiam extra contentas et expressas in praesenti concordia, aliquid minuat ex summâ ducatorum et quinquaginta millium ducatorum³;

- 1 Aptius legeretur pro illo, idest exempto (R. T.).
- 2 In loco parall. legitur ad suum (R. T.).
- 3 In loco parall. additur huiusmodi (R. T.).

§ 6. Reliquae vero tertiae decimae huiusmodi, et aliae primitiae, per quascumque ecclesias, collegia, universitates, monasteria, et quascumque alias personas possessae et perceptae quocumque titulo, iure, consuetudine, seu privilegio fuerint, remaneant comprehensae et contribuere debeant in dictâ divisione ducatorum et quinquaginta millium ducatorum huiusmodi.

Neque etiam illi, qui pensiones percipiunt.

§ 7. Insuper, quod dictus Philippus rex recipere debeat et recipiat ad computum omne id quod tanget, et fuerit iuste assignatum et distributum mensis archiepiscopalis et episcopalis ducatorum regnorum Castellae et Legionis, pro toto tempore quo sedes vacabunt, intuitu ducatorum et quinquaginta millium ducatorum.

Vacantibus episcopalibus et archiepiscopalis sedibus, eorum redditus possit ipse rex percipere intuitu praedictae summae.

§ 8. Quod idem Philippus rex debeat mandare dari et relaxari quascumque provisiones et litteras necessarias ad effectum ut brachium seculare det et praestet favorem et auxilium ad executionem et exactionem dictae divisionis praedictorum ducatorum et quinquaginta millium ducatorum et expensarum desuper faciendarum, et ut negotia praesentem concordiam et contributionem vel earum expensas tangentia non ducantur seu trahantur in audientias regias per viam gravaminis, neque ipsae regiae audientiae in illis se intromittant.

Brachium seculare debet dictae solutioni opem praestare.

§ 9. Quodque iudices commissarii apostolici exequutores generales dictae concessionis et prorogationis decernere et relaxare teneantur provisiones et subdelegationes iudicum et omnia recapita necessaria pro recuperatione subsidii prorogati huiusmodi et expensarum.

Iudices, etc. debent relaxare mandata ad effectum praedictum.

§ 10. Quodque omnia credita capituli, dignitatum, vel canonicorum possint recuperari coram iudicibus subdelegatis, nempe debita ad quae tenentur ipsorum oeconomi, reddituarii et affectuarii, alique

Omnia credita capituli, etc. etiam per viam iudicis, possint recuperari.

se submiserint iurisdictioni commissarii generalis et eius subdelegatorum, etiamsi sint subiecti aliis iudicibus, quamvis¹ huiusmodi creditum proveniat ex fructibus seu redditibus, de quibus debeat et solvi debeat subsidium, et dummodo non excedat quantitatem, quae unicuique fuerit repartita, nec sint debita decocta, nec debitores intentaverint causam graduationis, et alias, prout continetur in instructionibus ac provisionibus et scripturis super praemissis datis.

Etiamsi per pragmaticam ab ipso rege publicatam sit prohibitum.

§ 11. Quodque, cum per pragmaticam, a dicto Philippo rege de anno MDCXXII publicatam, inter alia prohibeatur, ne in scripturis concessionum, sive arrendamentorum, reddituum et debitorum submissiones iudicibus specialibus, neque salaria solvenda personis, quae ad illas exequendas se conferre debent, poni possint, per hoc non intelligatur² prohibitas fuisse dictas submissiones et salaria in redditibus ecclesiasticis de quibus solvitur subsidium et excusatum, sed in scripturis ducatorum reddituum ecclesiasticorum, super quibus impositae sint gratiae huiusmodi, possint poni submissiones et salaria iisdem prorsus modo et formâ, quibus fieri consueverat, antequam pragmatica huiusmodi promulgaretur, alioquin praesens concordia similiter nulla sit eo ipso.

Cum Philippus quoddam tribunal iussisset erigi

§ 12. Et quoniam praedictus Philippus III anno MDCXVII iussit expediri quamdam regiam cedulam ad effectum ut in concilio iustitiae adesset quoddam tribunal seu aula, in quo seu qua terminarentur competentiae quae occurrerent inter consilium cruciatum eiusque subdelegatos et ministros ex unâ, ac alia tribunalia et iudices ducatorum regnorum ex alterâ partibus, et istud similiter concessit regno in comitiis congregato, et fuit una ex con-

- 1 Aptius in loco parall. dummodo tamen (R. T.).
- 2 Sic in loco parall. Male hic edit. Main. legit intelligantur (R. T.).

ditionibus in conventionem seu concordiam super servitio millionum inita positae et adiectae, et quamvis se obtulerint aliqui casus, in quibus decretum, circa dictam aulam competentiae seu incompetentiae iudicum factum, executioni mandari potuisset, id nihilominus propter incommoda, quae fuerunt exposita, factum minime fuit.

Postea per congregationem habitam ipse rex, ut nihil innovaretur circa hoc tribunal, iussisset;

§ 13. Et ultimo loco praedictus Philippus rex, propositis per consilium cruciatum et congregationem status ecclesiastici in congregatione habitâ anno MDCXXIV dictis incommodis, idem Philippus rex per suum decretum commiserit praesidi Castellae, quod pro tunc nihil innovaretur circa exactionem superius mandatorum: idcirco convenerunt, quod nihil innovetur circa erectionem dictae aulae competentiae seu incompetentiae iurisdictionum, sed quod omnes lites et negotia tangentia dictum cruciatum consilium tractentur, prosequantur et terminentur private in tribunalibus suorum subdelegatorum et in praedicto consilio, perinde ac si dicta regia cedula et concessio dicto regno facta non emanasset, modo et formâ quibus eatenus tractata fuerant, alioquin praesens gratia pariter nulla sit eo ipso.

Nihil innovandum statuitur.

§ 14. Praeterea, ut pro parte ducatorum Philippi regis et status ecclesiastici praedictorum regnorum supplicetur nobis, quod concederemus Breve, quo confirmarem et approbarem dictam concordiam, quam teneantur adimplere omnes ecclesiae ducatorum regnorum, tam illarum procuratores ibi aderant, quae maiorem partem constituunt, quam illarum procuratores erant absentes, aut non subscripserunt se huiusmodi concordiae.

Potentia pontificis concordiam confirmavit.

§ 15. Rursus, quod commissarius generalis, iudex apostolicus, exequutor generalis dictae concessionis seu prorogationis, det et dare debeat provisiones et subde-

Commissarius generalis et subdelegatorum munus quale esse debet.

debitores, etiā ipsi aliquam in hoc experiantur difficultatem, et debitores non legationes iudicum subdelegatorum, et quod dicti subdelegati sint et esse debeant de gremio capituli, ut moris est, pro dictā recuperatione faciendā, et quando ad dictum commissarium generalem fuerit appellatum per viam gravaminis, quod aliquis sibi in dictā contributione et exactione illatum praetendat, si aliquas litteras seu provisiones decernat super istā materiā, non suspendat per eas solutionem, neque impediat quin subdelegati possint procedere ad executionem praedictae exactionis, et super omnibus iustitiam administrat; et aliās, prout in publico desuper a dilecto filio Ioanne de Talavera¹ scriba regio et publico notario sub die XIX mensis iunii MDCXXXIX confecto instrumento plenius dicitur contineri.

Pontifex concordiam confirmat.

§ 16. Cum autem, tam Philippus rex, quam capitula et status ecclesiasticus regnorum Castellae et Legionis huiusmodi, cupiant concordiam praedictam, pro illius maiori validitate, apostolicae confirmationis robore communiri, nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicā dignaremur. Nos, qui honestis Philippi regis et capitulorum praedictorum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis, eundem Philippum regem et singulares personas capitulorum huiusmodi a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, necnon concordiae et instrumenti praedictorum veriores tenores praesentibus pro expressis habentes, hu-

¹ In loc. parall. legitur *Talavera* (R. T.).

iusmodi supplicationibus inclinati, concordiam huiusmodi, et inde sequuta quaecumque, etiam si ad exactionem pecuniarum in eadem concordia contentarum, etiam ante huiusmodi nostram confirmationem, in totum vel in partem sit processum, apostolicā auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; supplementes omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui forsā intervenerint in eisdem, eaque, tam quoad capitula quae in dictā concordia intervenerunt et illi consenserunt, quam quoad alia capitula quae nullo modo praesenti concordiae et distributioni interfuerunt nec illis consenserunt, etiamsi S. R. E. cardinales fuerint ecclesias et alia beneficia possidentes, necnon decimas, primitias et alios fructus in dictā concordia expressos exigentes, valida et efficacia esse, ac per eos omnes inviolabiliter observari debere, illosque ad illorum omnium observationem et solutionem omnibus viis, ac iuris et facti remediis, cogi et compelli posse et debere decernimus; absolventes etiam, si opus fuerit, tam ipsum Philippum regem, quam quoscumque eius ministros, necnon quascumque ecclesiasticas tam seculares quam regulares personas, a quibusvis censuris et poenis, si quas propter praemissa quomodolibet incurrerint, etiamsi in irregularitatem aliquam inciderint, ac missas et alia divina officia interim, non tamen in contemptum clavium, celebraverint, super qua irregularitate, sic per eos forsā quomodolibet contractā, harum serie dispensamus, nec propterea fructus ecclesiarum et beneficiorum obtentorum suos non fecisse dici aut censi posse declaramus, ac ab eis omnem inhabilitatis maculam, sive notam, si quam propter praemissa quomodolibet incurrerint, abolemus, eosque in pristinum et eum in quo ante

Absolvit ipsum regem, si aliquas incurrisset censuras.

praemissa quomodolibet erant statum in omnibus et per omnia restitimus, reposimus et plenarie reintegramus, ac restitutos, repositos et plenarie reintegratos per praesentes nunciamus.

Ad solutionem etiam monasteria et alia loca pia teneri declarant.

§ 17. Ceterum, ad obviandum litibus et controversiis quae inter personas ecclesiasticas oriri possent, harum serie declaramus, ad contributionem solutionum huiusmodi concordiae vigore faciendarum monasteria et alia loca pia quaecumque, respective¹ etiam eorundem honorum quae vulgo dicuntur *de la branza et crianza*, quae vix pro usu et victu personarum eorundem monasteriorum et piorum locorum inserviunt, teneri et obligatos fore.

Clausula subtili.

§ 18. Sicque in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices et commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam sacri palatii auditores, et eiusdem S. R. E. cardinales, ubique iudicari ac definiri debere, irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Nuncio apostolico ut hanc concordiam observari faciat, mandat.

§ 19. Et nihilominus venerabili fratri moderno, et dilectis filiis, nostro et apostolicae Sedis apud dictum Philippum regem nunc et pro tempore existenti nuncio, et commissario generali cruciatae in regnis praedictis, per praesentes commitimus et mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte dicti Philippi regis et singularum personarum praedictarum fuerint requisiti, solemniter publicantes, ad executionem eorum omnium, quae in dictā concordia continentur, procedant, et per eos, ad quos spectat, eadem observari curent et faciant; necnon eisdem nuncio et commissario generali iniungimus, quod, ubi et quoties, super reparti-

tionem et aliis¹ in dictā concordia contentis, aliquas differentias exortas fuisse compererint, illas, absque retardatione solutionis, iuxta repartitionem iam factam et faciendam, iudicio eorum aequaliter componant et terminent, iustitiam partibus ministrando. Nos enim eisdem tam praemissa peragendi, quam quidquid super praemissis statuerint, omni et quacumque appellatione remota, executioni debitae demandandi, necnon contradictores quoslibet et rebelles, per opportuna iuris et facti remedia, ac demum per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, appellatione postposita, compescendi, legitimisque super iis habendis servatis processibus, sententias, censuras et poenas ipsas, etiam iteratis vicibus, aggravandi, auxiliumque brachii secularis invocandi, plenam et liberam facultatem concedimus.

Obstantia tolli

§ 20. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unā, et in concilio generali edita de duabus, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, legibus etiam municipalibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu proprio, ac de apostolicae potestatis plenitudine, ac aliās quomodolibet, etiam iteratis vicibus, concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica et ex-

¹ Sic in l. parall.; ed. Main. hic h. *aliis* (R. T.).

² Aptius in loc. parall. leg. *aequabiliter* (R. T.).

¹ Aptius in loc. parall. legitur *respectu* (R. T.).

pressa mentio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; necnon omnibus illis, quae in dictâ concessione primae decimae huiusmodi expressum est non ob stare; seu si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, aut excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Cardinales a praedicta contributione exempti.

§ 21. Ceterum eosdem S. R. E. cardinales tantum, quibus pensiones annuae super fructibus ecclesiarum cathedralium aut metropolitanarum et aliorum beneficiorum ecclesiasticorum reservatae, seu ipsi fructus vel eorum pars loco pensionum reservati reperiuntur, a praemissâ contributione, quoad ipsas pensiones et reservationes fructuum, volumus exemptos esse;

Fides danda transumptis.

§ 22. Quodque praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx septembris mdcxxx, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 20 septembris 1630, pontif. anno viii.

CCCLXXVIII.

Venerabilis Ioannes Dei, congregationis huius nominis fundator, in Beatorum

Confessorum numerum refertur, cum concessione indulti recitandi officium et missam celebrandi de eo¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

In Sede Principis Apostolorum, nullis licet nostris suffragantibus meritis, divinâ providentiâ constituti, ad ea, per quae servorum Christi veneratio in terris promoveatur, et laudetur Dominus in sanctis suis, pastoralis muneris nostri partes propensis studiis impendimus, prout pia christifidelium et praesertim catholicorum regum et principum vota exposcunt, nosque conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Sane, nomine dilectorum filiorum maioris et aliorum confratrum congregationis Ioannis Dei sub regulâ S. Augustini nobis nuper expositum fuit, quod, transmissis de mandato nostro ad venerabiles fratres nostros sanctae Romanae Ecclesiae cardinales sacris ritibus praepositos processibus apostolicâ auctoritate fabricatis, et in sacro Rotae auditorio examinatis, super sanctitate, virtutibus et miraculis servi Dei Ioannis de Deo fratrum vulgo *Fate ben fratelli* nuncupatorum fundatoris, iisque in congregatione eorumdem cardinalium per plures sessiones acerrime discussis, citato etiam et audito prius super iisdem, ut moris est, dilecto filio promotore fidei, cognito primum de validitate processuum, deinde de virtutibus heroicis, ac demum de miraculis in vitâ et post mortem ab omnipotenti Deo intercessione dicti sui servi patris, referente dilecto filio nostro Petro Maria sancti Georgii diacono cardinali, iidem cardinales unanimi consensu pronuntiarunt, tuto posse, quodcumque nobis placuerit, ad solemnem canonizationem dicti

¹ De his fratribus vide constitutionem cxxxiii (al. 131) Pauli V, *Inter alias*, tom. xi, pag. 570.

Prooemium.

Ad petitionem hic enumeratorum.

Ioannis de Deo deveniri, et interim Beatum nuncupari, ac missam et officium de eo, ut infra, recitari et celebrari. Quare, pro parte non solum maioris et confratrum praedictorum, verum etiam charissimorum in Christo filiorum nostrorum Ferdinandi Romanorum regis in imperatorem electi, ac Philippi Hispaniarum regis catholici, et charissimae in Christo filiae nostrae Isabellae Hispaniarum reginae catholicae, aliorumque christianorum principum, nobis fuit humiliter supplicatum, ut interim, donec ad solemnem canonizationem dicti Ioannis de Deo deveniatur, idem servus Dei Ioannes de Deo Beatus nuncupari, atque officium et missa de eo ut infra celebrari possit.

Concedit ut venerabilis Ioannes de Deo Beatus nuncupari et de eo missas celebrari, ac officium recitari possit, ut hic.

§ 2. Nos, piis Ferdinandi regis in imperatorem electi, ac Philippi regis, et Isabellae reginae, aliorumque principum, necnon maioris et aliorum confratrum praedictorum votis in praemissis, quantum cum Domino possumus, benigne annuere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de eorumdem cardinalium consilio, ut ipse servus Dei Ioannes de Deo in posterum Beatus nuncupari, ac de eodem ab omnibus dictae congregationis regularibus ubique existentibus quotannis in die eius obitus officium recitari et missa celebrari de communi Confessoris non Pontificis ritu duplici maiore per annum iuxta rubricas breviarii et missalis Romani, et quoad missam etiam per alios regulares et seculares sacerdotes ad eorum ecclesias confluentes, in civitate vero Granatensi, nempe in ecclesiâ, ubi eius sacrum corpus requiescit, et in terrâ nuncupatâ *Montemor il novo*, ubi natus est, in omnibus ecclesiis tam regularium quam secularium, officium et missa ritu duplici minore recitari et celebrari possit, et valeat; ac, pro praesenti anno dumtaxat, maior et alii confratres dictae congregationis solemnem

beatificationem cum missis in die eis benevisâ hic Romae in ecclesiâ S. Ioannis Calabritae celebrare¹, necnon alii sacerdotes tam regulares quam seculares ad dictam ecclesiam eo die confluentes cum eadem missâ iuxta rubricas se conformare libere valeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, facultatem concedimus et impartimur.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxi septembris mdcxxx, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 21 septembris 1630, pontif. anno viii.

CCCLXXIX.

Prorogatio indulgentiae plenariae in Urbe ad Italiam extensae ad alios tres menses.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Nuper a nobis emanarunt litterae tenoris subsequentis, videlicet:

Dilectis filiis clero et populo Romano. (*Haec constitutio est relata supra pag. 148, et ideo praetermittitur*);

§ 2. Et subinde, multorum venerabilium fratrum archiepiscoporum et episcoporum, necnon dilectorum filiorum nobilium² vi-

¹ Verbum *celebrare* nos addimus (n. t.).

² Vocem *nobilium* nos addimus ex loco parallel. supra pag. 150 et infra pag. 190.

Contraria tollit.

Transumptis credi mandat.

Pontifex edidit constitutionem praesentiam.

Et iam extendit, ut in immediate antecedenti.

rorum, ducum, principum et aliorum magnatum in Italiâ et insulis illi adiacentibus existentium supplicationibus nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeinsertas litteras nostras concessionis indulgentiarum, ac facultatis eligendi confessarium, cum omnibus et singulis in eis contentis indultis, clausulis et decretis, ad universos utriusque sexus christifideles seculares et regulares tunc temporis in Italiâ et insulis praedictis existentes, necnon ecclesias per Ordinarios locorum seu per alios de eorum mandato designandas, et confessarios ab iisdem Ordinariis approbatos seu approbandos, spatio trium similiter mensium a die publicationis litterarum desuper expeditarum inchoandorum durante, apostolicâ auctoritate extendimus; praedictisque christifidelibus necnon ecclesiis et confessariis concessionem, facultates et indulta cum clausulis et decretis huiusmodi communicavimus, prout in ultimodictis litteris in simili formâ Brevis sub die xvii iulii proxime praeteriti expeditis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

Modo eas prorogat ad alios tres menses.

§ 3. Cum autem, per abundantiam divinae misericordiae, alma Urbs nostra, ac multae aliae civitates et provinciae, non solum S. R. E., verum etiam aliarum ditionum et dominiorum temporalium in Italiâ et insulis praedictis existentium, a periculis et calamitatibus huiusmodi immunes hactenus conservatae, et aliae etiam liberatae fuerint: nos, ut christifideles praedicti caelestium miserationum copiosiores fructus consequi valeant uberius providere volentes, tam praeinsertas concessionis, quam alias subinde expeditas litteras extensionis praefatae, cum omnibus et singulis in eis contentis concessionibus, facultatibus, indultis, indulgentiis, clausulis

1 Quas habes supra pag. 150 (n. r.).

et decretis, ad infrascriptos tres menses proximos, videlicet octobris, novembris, decembris, quibus durantibus, si omnia et singula in praeinsertis litteris expressa dicti christifideles adimpleverint, illi omnes et singulas indulgentias et peccatorum remissiones cum omnibus facultatibus, gratiis et indultis praedictis consequi valeant, auctoritate praedictâ, tenore praesentium, extendimus et prorogamus.

§ 4. Non obstantibus omnibus illis, quae in dictis litteris volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque. Ut autem praesentes litterae facilius omnibus innotescant, etc.

Contraria tollit.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis credi mandat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub anno Piscatoris, die xxv septembris MDCXXX, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 25 septembris 1630, pontif. anno VIII.

CCCLXXX.

Quod magister generalis fratrum Calceatorum Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum infra quindecim dies confirmare debeat electionem vicarii generalis pro tempore fratrum Discalceatorum recollectorum eiusdem Ordinis.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Commissi nobis per abundantiam divinae gratiae pastoralis officii debitum postulat, ut in his, per quae christifidelium sub suavi religionis iugo Altissimo

Prooemium.

famulantium prospero statui, felicique directioni consulitur, sedulo intendamus, eaque statuamus et decernamus, per quae iidem christifideles, litium sublatis obstaculis, in pacis amoenitate reddere valeant Domino abundanter fructus suos.

Causam controversiae.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, inter dilectos filios fratres Calceatos Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum ex unâ et fratres Discalceatos nuncupatos eiusdem Ordinis ex alterâ partibus vertatur lis et causa de et super confirmatione vicarii generalis praedictorum fratrum Discalceatorum; instantibus et petentibus fratribus Discalceatis huiusmodi, et cum supplici libello nobis porrecto et per nos ad venerabiles fratres nostros S. R. E. cardinales negotiis regularium praepositos transmissio, illos de cetero amplius, iuxta concordiam inter ipsos factam et per felicis recordationis Gregorium Papa XV praedecessorem nostrum ac etiam nos confirmatam, non adstringi aut teneri petere dictae electionis confirmationem a dilecto filio magistro generali fratrum Calceatorum huiusmodi, ex quo id fieri non possit sine magno ipsorum fratrum Discalceatorum incommodo et perturbatione, praesertim cum magister generalis, etiam sine aliquâ iustâ causâ, per binas vices illam concedere recusaverit vel dare distulerit; dictis vero fratribus Calceatis aliter praetendentibus; rebusque aliis in actis causae et causarum huiusmodi latius deductis:

Quod generalis infra quindecim dies confirmet vicarium generalem.

§ 2. Nos, pro nostri pastoralis officii debito, paci et quieti, felicique fratrum eiusdem Ordinis regimini, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, ad dissensiones, quibus religiosi carere debent, de cetero evitandas, de eorundem cardinalium consilio, partibus pluries au-

1 De hisce vide Const. ccl. huius Pontificis in tom. XIII, pag. 565, et specialiter § 10, pag. 566 b (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XIV.

23

ditis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo statuimus et ordinamus, quod vicarius generalis dictorum fratrum Discalceatorum pro tempore electus, in signum solius praeminentiae dicto magistro generali fratrum Calceatorum huiusmodi in supradictâ concordia reservatae, infra tres menses a die suae electionis teneatur eandem electionem praesentare eidem magistro generali fratrum Calceatorum, qui illam absque aliquâ contradictione vel cognitione super eiusdem electionis validitate, an videlicet canonice facta fuerit, confirmare debeat; si vero id facere recusaverit, vel confirmationem praedictam a die praesentatae electionis ultra quindecim dies dare distulerit, dictus vicarius Discalceatus electus accedat et recursum habeat, pro eadem confirmatione obtinendâ, ad nostrum et Sedis apostolicae nuntium in regnis Hispaniarum commorantem. Dictis vero fratribus, tam Calceatis quam Discalceatis perpetuum super praemissis silentium imponimus.

Decretum irritans.

§ 3. Decernentes statutum et ordinationem nostram huiusmodi, praesentesque litteras, perpetuo valida, firma et efficacia fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque et non aliter in praemissis perpetuo observari, et ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, dictaeque Sedis nuntios, ubique iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Quocirca dilectis filiis causarum curiae camerae apostolicae generali auditori, ac nostro et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuntio, ac officiali Toletano, nunc et pro tempore existentibus, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum,

per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte fratrum Discalceatorum praedictorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ illos praemissorum comodo et effectu pacifice frui et gaudere; non permittentes illos desuper a quoquam, quavis auctoritate, quomodolibet indebite molestari; contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compe-scendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogari con-trariis.

§ 5. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus praemissis adversetur, concordia praedictâ, necnon dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenore et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis tradi iubet.

§ 6. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v novembris MDCXXX, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 5 novembris 1630, pontif. anno VIII.

CCCLXXXI.

Super concordia inter praesules seu administratores ex unâ, necnon praepositos et canonicos ex aliâ, ac abbatem et monachos ecclesiae S. Ambrosii Mediolanensis, Cisterciensis Ordinis, ex reliquâ partibus.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Gregis Dominici cura a Salvatore et Domino nostro, qui charitas est et Deus pacis, humilitati nostrae, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, commissa, postulat, ut, inter gravissimas multiplicisque apostolicae servitutis curas, in eam peculiari sollicitudine incumbamus, qua litibus et controversiis inter christifideles quoslibet, praesertim ecclesiarum praesules et cardinalatus honore fulgentes, ac personas ecclesiasticas seculares et regulares exortis opportunae transactionis remedio obviam itur, ut personae ipsae ecclesiasticae, quae in sortem Domini vocatae sunt, divinis eius obsequiis commodius deserviant in sanctitate et iustitiâ coram ipso, eique, semotis litium impedimentis, tranquilliori spiritu reddant abundanter fructus suos; unde his, quae propterea facta fuisse dicuntur, ut perpetuâ roboris validitate subsistant, et a partibus ipsis inviolabiliter observentur, apostolici muniminis adiicimus firmitatem, prout, rebus omnibus maturâ consultatione pensatis, conspicimus salubriter in Domino expedire.

Proemium.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, a quingentis annis et amplius inter ecclesiae

Causae huius constitutionis.

Mediolanensis praesules seu administratores ex unâ, necnon praepositos et canonicos ex aliâ, ac abbatem et monachos ecclesiae S. Ambrosii Mediolanensis, Cisterciensis Ordinis, ex reliquâ partibus, qui pro tempore respective fuerunt, lis et causa seu quaestionis materia ratione dictae ecclesiae S. Ambrosii; ac illius domini et usus, necnon administrationis¹ tam in spiritualibus quam in temporalibus intentata, et ad haec usque tempora magno earumdem partium dispendio protracta fuerit;

Promotores concordiae.

§ 2. Cumque nuper dilectus filius noster Fridericus S. Mariae Angelorum presbyter cardinalis Borromaeus, praedictae ecclesiae Mediolanensis ex concessione et dispensatione apostolicâ praesul, liti et causae praedictis finem aliquando amicaliter imponi desideraret, et dilectus etiam filius Cosmus Reynonus, eiusdem ecclesiae S. Ambrosii abbas, et in Italiâ congregationis Cisterciensis praeses, pio dilecti filii nostri Francisci S. Agathae diaconi cardinalis Barberini nuncupati, nostri secundum carnem ex fratre germano nepotis, hortatu inductus, propensam eius ad huiusmodi concordiam voluntatem ostendisset; dilecti similiter filii nostri Robertus tituli S. Praxedis presbyter cardinalis Ubalinus, Ordinis Cisterciensis apud nos et hanc sanctam Sedem protector, et Theodorus S. Caesarii diaconus cardinalis Trivultius nuncupatus, a nobis super hoc specialiter deputati, nobis et eodem Francisco cardinali annuentibus, totum huiusmodi negotium dilectis filiis magistris Martino Aliforo et Antonio Torniello in utraq; signaturâ nostrâ referendariis discutendum commiserint; praefati vero Martinus et Antonius plures super negotio huiusmodi tractatus (praesentibus eodem Cosmo ac dilectis pariter filiis Ioanne Baptista Besutio, canonico Mediolanensi, necnon

¹ Male, ut puto, edit. Main. legit *administratione* (R. T.).

Hieronymo Rampono, nostro et Sedis Apostolicae notario, uti praefati Friderici cardinalis ac dilectorum etiam filiorum praepositi et canonicorum eiusdem ecclesiae S. Ambrosii procuratoribus respective, necnon Matthaeo Moretto eiusdem Theodori cardinalis auditore) de illius mandato habuerint, negotioque ipso mature discusso, ac visis omnibus et singulis iuribus et processibus per Martinum et Antonium necnon Matthaeum praefatos, et, nomine eiusdem Roberti cardinalis, dilectum similiter filium Franciscum Nerlium eius auditorem, et factâ per eos omnes dictis Roberto et Theodoro cardinalibus relatione, habitisque, primo coram ipso Theodoro, et successive coram eo et praedicto Roberto cardinalibus, super nonnullis capitibus, quorum resolutio illorum prudentiae et iudicio relicta fuerat, diversis congregationibus, tandem, auctoritate eorundem Roberti et Theodori cardinalium, et in eorum praesentiâ, fuerunt¹ inter dictas partes sub die xxi mensis septembris proxime praeteriti firmata et subscripta transactionis sive concordiae capitula tenoris subsequentis, videlicet:

Capitula concordiae.

§ 3. *Capitula concordiae inita inter eminentissimum et reverendissimum dominum Fridericum cardinalem Borromaeum, Mediolani archiepiscopum, et capitulum praepositi et canonicorum ecclesiae collegiatae et insignis S. Ambrosii Mediolani, ac abbatem et monachos eiusdem ecclesiae ac monasterii, quae infra-scripti eorum deputati inviolabiliter et bona fide observare promittunt, XXI septembris MDCXXX.*

Canonici tam horis diurnis quam vespertinis teneantur ingredi chorum per dimidium horae antequam ingrediatur capitulum metropolitanae, servatâ semper

¹ Legendum foret *fuerint*, nam ex praemissis adhuc perdurat suspensa syntaxis pendens particula cum (R. T.).

ordinariâ tabellâ illustrissimi domini archiepiscopi.

In diebus solemnioribus, et praecipue sancti Ambrosii et Ss. Gervasii et Protasii, caveat capitulum canonicorum, ne diutius immoretur in choro, quam par sit, ita ut monachis remaneat tantum temporis, quo possint congrue eorum vespere celebrare.

Ritu ambrosiano, quæ clerus utitur, monachi utantur in solemnioribus diebus, videlicet die dominico in Ramis Palmarum usque ad dominicam in Albis, et in primis vesperis sancti Ambrosii et Ss. Gervasii et Protasii; reliquis vero, suo ambrosiano monastico, quem vocant, iuxta solitum utantur, et in musicis possint etiam adhibere instrumenta ad symphoniam pertinentia.

Unica missa sabbati sancti, quæ in qualibet ecclesiâ celebrari solet, iuxta solitum, alternis vicibus, ab unoquoque collegio celebretur. Monachi nunquam divina celebrare incipiant, donec capitulum canonicorum e choro discesserit.

Tam canonici quam monachi sub quovis praetextu tempore celebrationis divinatorum nullum actum faciant, per quem possit ad invicem celebratio impediri.

Liber usus pontificalium abbati monachorum non controversatur in quibuscumque eius functionibus ecclesiasticis. Sedes abbatis ad usum pontificalium exercendorum, diebus quibus illustrissimus archiepiscopus solet in ecclesiâ S. Ambrosii solemniter celebrare, in latere epistolæ apponatur; ceteris vero diebus abbas in utroque latere, prout sibi magis libuerit, pontificalia exercent. Super sede solitâ arcuatâ abbatis baldachinum apponatur.

Decreta sacrae congregationis rituum, tam quoad numerum ministrorum, quam quoad alia, in solemnibus abbatis celebratione seu functione (quæ tamen sunt in usu) observentur.

Illustrissimus dominus archiepiscopus a latere monachorum non possit visitare nisi ad limites quatuor visitationum tantum, ut infra, et non aliâs etc., duarum scilicet factarum per sanctum Carolum de annis MDLXVI et MDLXXVIII, tenoris, ut in eorum¹ authentico, integre ac de verbo ad verbum et non aliâs inserendi instrumento desuper inter ipsas partes celebrando, et aliarum duarum factarum per eminentissimum dominum cardinalem archiepiscopum modernum de anno MDCVII, prout tamen in particulis inserendis ut supra in dicto instrumento celebrando, ita quod praesens concordia, dictarum visitationum respectu, sit restricta ad dictas particulas dumtaxat, et non ad totas et integras visitationes ac reliquum earum² tenorem, etiam si quid amplius ad favorem archiepiscopi in illis possit contineri; quia sic, etc. et non aliâs, etc., omni, etc.

Oblationes publicae, et praecipue altaris maioris, ad canonicos spectent. Privatas unaquaque pars in suo latere percipiat, quæ absque alio impedimento aut dubitatione percipientium fiant.

Haereditates, legata et ceterae dispositiones factae ad favorem ecclesiae S. Ambrosii in gerere, praeter supradictas oblationes, quæ hic non comprehendantur, neutri collegio censeantur acquisitae, sed debeantur fabricae ipsius ecclesiae.

Claves portarum ecclesiae lateralium tres consuetas teneat capitulum canonicorum, inter quas clavis portae maioris connumeratur, tres alias monachi, prout hucusque consueverunt.

Custodia altaris aurei ad capitulum canonicorum spectet, eiusque claves ab eodem, seu a deputando ab eo, custodiantur. Habeant canonici curam thesauri dictae ecclesiae ac sacrae suppellectilis, etiam

¹ Forsan legendum earum (R. T.).

² Edit. Main. legit eorum (R. T.).

communis, si quæ, etc., et in specie candelaborum argenteorum.

Custodia Sanctissimi Sacramenti in altari maiori existentis ad capitulum canonicorum pertineat: quoad illius tam publicam quam privatam expositionem servetur ut infra, videlicet: quando exponendum est processionaliter, prout in festivitibus quadraginta horarum vel similium, fiat alternis vicibus a capitulo canonicorum et monachorum, ita ut primus turnus in executionem concordiae sit canonicorum; clavem igitur tabernaculi, quando solemnitas fiet per monachos, durante dumtaxat solemnitate, monachi per canonicos traditam custodiant, finita solemnitate eisdem canonicis absque morâ restituendam; ubi vero ex privatorum precibus erit exponendum, si recursus piorum erit ad monachos, teneantur illico canonici, eisdem monachis instantibus, sanctuarium aperire, et ad eandem pariter instantiam claudere.

Capitulum canonicorum semper altare maius et ecclesiam apparari faciat, et eius sit peculiare. Superstantarius, a capitulo canonicorum iuxta consuetum nominandus pro tempore, liberam habens superstantariae eiusdemque introituum administrationem, sarta tectum et ecclesiam¹ manuteneat debet.

In accessu legatorum, archiepiscopi, ecclesiasticarum personarum et principum, ubi recipere opus est ad ianuam maiorem, tam capitulum canonicorum quam monachi obviam eant, et ab ambobus collegiis recipiantur; abbas tamen et monachi cucullati incedant, nec obviam eant, nisi praesente capitulo canonicorum. Vicarius, quem vocant provisionum, cum suo tribunali, eiusque publicae oblationes a solo capitulo canonicorum excipiantur.

Unica crux in ecclesiâ adoranda populo die veneris maioris hebdomadae ad

¹ Forsan sactam tectam ecclesiam (R. T.).

altare maius, nec alibi, exponatur alternis vicibus ab utroque collegio, prout in processione et expositione solemnibus Sanctissimi Sacramenti, eodemque turno servato. Eleemosyna eiusdem occasione adorationis populi ministris exponentium pro tempore relinquatur. Adoratio sollemnis eiusdem crucis iuxta solitum fiat in ecclesiâ S. Ambrosii per monachos tantum, quæ actio intelligatur prorsus ab expositione crucis separata.

Sepulchrum Domini, quod in maiori hebdomadâ in qualibet ecclesiâ fieri solet, unicum pariter in ecclesiâ S. Ambrosii fiat alternis vicibus a capitulo canonicorum et monachis quolibet anno, servatâ formâ turni, prout in solemnibus expositionibus Sacramenti et Crucis die veneris sancti, canonici quidem in navi dexteri lateris, monachi autem in sinistri.

Quando ob supplicationes summo mane faciendas, vel aliud simile impedimentum, binae missae capitulares celebrari non possunt, canonici celebrent ad altare maius et monachi in cappellâ sancti Satyri vel aliâ versus monasterium, rogationibus exceptis, quas litanias vocant.

Festivitas baptismi sancti Ambrosii in die sancti Andraeae solemniter a capitulo canonicorum celebretur. Monachi vero eadem die celebrent, prout in aliis festivis diebus ordinariis solent. Canonici et monachi quilibet in labello versus navem sui lateris existenti aquam ad aspergendum populum benedicant. In navi mediâ ecclesiae, sive maiori, relicto loco medio ad usum sepulchri pro archiepiscopis Mediolani, duo sepulchra fiant, a dextero scilicet pro sepulturâ praepositorum et canonicorum, alterum a sinistro latere ad usum abbatum et monachorum, neque alia sepulchra in dictâ navi mediâ fieri aut concedi valeant.

Funeralibus praepositorum et canonicorum monachi interveniant, et pariter

abbatum et monachorum canonici. Quoad ordinem, quando praepositi aut canonici erit funus, abbas, vel dignior post ipsum, abbate impedito, in eius locum, officium celebret mortuorum, et cadaver deferatur a monachis, ipsis a latere dextero cum canonicis a sinistro binis procedentibus. Cum vero abbatis vel monachi funus sit peragendum, observetur ordine converso, praepositus scilicet, vel, eo impedito, dignior primus ex capitulo officium celebret, cadaver a presbyteris deferatur, canonicis latere dextero et monachis sinistram tenentibus, bini bini, prout in funere canonici, procedant. Circa qualitatem et sumptum funerum, solitum servetur, sicut in hanc usque diem fuit servatum.

Quoad sepulturas extraneorum, laicorum vel ecclesiasticorum, quilibet in suo latere concedant et sepeliant. Nullum datur in ecclesia funus absque interventu canonicorum. Funeralia cadaverum in media navi ecclesiae fiant. Emolumenta funerum, in quocumque latere sepeliantur mortui, aequaliter inter capitulum canonicorum et monachos dividantur. Officiorum vero integraliter emolumenta sint eorum, in quorum latere celebratur officium.

Capitulum canonicorum provideat ecclesiae de subselliis, mensis et aliis huiusmodi ad usum ecclesiae communem spectantibus. Dignior locus semper in quacumque functione sit capituli canonicorum, excepto tamen casu funeris praepositi vel canonicorum in ecclesia S. Ambrosii. In recitatione completorii servetur decretum sancti Caroli in visitatione sub die xxvii februarii mdlxxviii. Organum, pulpitum, seu vulgo *lettorino*, utriusque collegio, canonicorum scilicet et monachorum, tam quoad usum, quam quoad reparationes, quamvis in diversis lateribus reperiantur, sint communia.

Polluta¹ ecclesia, si quando contigerit, facultas reconciliandi ab illustrissimo archiepiscopo impetretur, eoque nolente, per se ipsum, alternis vicibus, a praeposito ecclesiae et abbate monachorum reconcilietur, ita ut primus turnus sit praepositi. Teneatur cimiliarcha, absque ulla contradictione, utrique collegio necessaria, communia tamen, pro servitio divinorum tradere.

Redditus superstantiarum, in ornatum, reparationem et alios necessarios usus ecclesiae erogandi, diligenter per canonicos eorumque cimiliarcham ministrentur. In solemnibus ecclesiam decenter ornari pro utroque collegio curet, et ornata pariter in pristinum redigi, idque etiam pro missis prima vice, tam a canonicis, quam a monachis, sive praepositis, aut abbatibus pro tempore, item in funeribus eorumdem, seu aliarum illustrium personarum, expensis tamen monachorum, ubi ad eorum instantiam fiat².

Benedictio solemniter cerei paschalis die sabbati sancti alternis vicibus per capitulum canonicorum et collegium monachorum fiat, ita ut illud, ad quod spectabit onus sacrae functionis, expensas cerei faciat, et quod remanebit finito usu retineat. Ordo benedictionis antedictae sit, ut a collegio celebrante missam sabbati sancti fiat. Ad postulationem abbatis, canonici, seu ab eis deputandi, altare aureum in adventu illustrium personarum ostendant. Castrum doloris, quod vulgo *tomba* vocant, et candelabra pro eodem servitio destinata servantur in loco solito subtus organum ad usum communem utriusque collegii. Possint monachi diebus festis sanctorum particularium cappellas in suo latere existentes in eorumdem sanctorum honorem erectas arbitrio suo tam intus quam foris, una cum columnis e regione

¹ Vide an legend; sit *Pollutam ecclesiam* (A. T.).

² Aptius legeretur *fiant*, idest *funera* (A. T.).

cappellae existentibus, in honorem festivitatum eorumdem ornare.

Ut commodius officiis monachi incumbere possint, capitulum canonicorum in gratiam eminentissimorum dominorum cardinalium Ubaldini et Trivulzii concedit clavem unam eisdem monachis tenendam perpetuo, donec praesens concordia durabit, qua cancellos ferreos altaris maioris aperire possint, his tamen adiectis conditionibus, et non aliter, etc., quod ab abbate dicti monasterii monachus eligatur, cui dicta clavis consignetur, qui tamen cavere debet, ne cancelli aperti remaneant extra horas divinorum officiorum. Uterius, ut custodiae altaris, quanto minus fieri potest, praeiudicetur, quotiescumque aperiri contigerit altare aureum, idque apertum remanere, teneatur dictus monachus hora praeambulata, ad monitionem simplicem superstantiarum canonicorum, dictam clavem ei consignare ab eo tenendam, donec dictum altare aureum apertum remanebit, eo tamen statim clauso superstantiarum eandem clavem reddat monacho sic ut supra deputato.

In festivitibus sanctorum iuxta stylum kalendarii monastici ambrosiani (quae tamen in diebus festis ex communi praecepto contigerint), si apparatus, ad usum canonicorum, monachorum festivitati non respondebit, teneantur canonici, statim eorum divinis peractis, proportionabiliter pallium altaris maioris et conopoeum cibarii immutare. Idem particulariter fiat in festo sancti Benedicti, etiamsi in die non festivo communi occurrat. Abbas pro suo arbitrio propria monachorum candelabra argentea et sanctorum reliquias in suis vasibus existentes ad ampliorem altaris maioris ornatum, candelabris tamen argenteis communibus non amotis, exponere valeat.

Lampades numero undecim circa altare majus, pro Sanctissimo Sacramento supra

idem existente, quinque ad capitulum canonicorum, quinque ad monachos, et una ad societatem, quam vocant *scuroli*, spectent, et earum manutentio ad singulos proportionabiliter pertineat. Clavis confessionis, seu scuroli, cuique collegio consignetur ad usum communem.

Altare privilegiatum pro defunctis fidelibus, a Sanctissimo Domino Nostro in scurolo impetrandum, ad usum utriusque collegii tam canonicorum quam monachorum petatur, cum generali pariter prohibitione, ne quicquam per confratres dicti scuroli, neque pro missarum celebratione, aut sub alio quovis praetextu, nomine elemosynarum a quoquam percipiatur. Quoad elemosynas pro missis mortuorum ibidem celebrandis, nullus in dicta ecclesia, aut scurolo, ad hunc effectum deputetur, aut pro eisdem recipiendis a fidelibus assistat, sed utrumque collegium in sua sacristia a sponte consignantibus recipiat.

Ne ulla confusio quoad modum celebrandi in scurolo gignatur, modus infra dicendus servetur: quotidiana, et ex perpetuis obligationibus hinc inde celebrandae statutis diebus, iuxta praecisam formam obligationis et consuetudinis celebrantur; extraordinariae, quae dietim occurrunt pro defunctis, alternis diebus ab utroque collegio adimpleantur; quilibet e sua sacristia exteros sacerdotes ad altare privilegiatum dirigere possit, discreto tamen modo, ita ut alter ab altero non impediatur: quod a prudentia hinc inde utenda speratur.

Clavis organi utrique collegio consignetur, ita ut quilibet pro suo arbitrio et usu ex se aperire possit, et organista quodcumque pro servitio utriusque sit paratus. In solemnibus processione Corporis Christi et Rogationum ad ritum ambrosianum quilibet in suo latere ecclesiam in

¹ Nempe *missae*; male ed. Main. legit *extraordinaria* (A. T.).

navi maiori viridibus frondibus et similibus ornent. Lampades, aliaque luminaria, sanctorum imaginibus, tam in navi maiori quam minori e suo latere existentibus, monachi absque contradictione accendant. Antiphona *Sub tuum praesidium* per monachos, processionaliter diebus festivis procedendo per navem canonicorum et inde per medium ecclesiae, ad eorum libitum cantari possit. Item eodem modo in festivitibus Purificationis, Olivarum et Dedicationis ecclesiae egredi a ianua laterali canonicorum, procedi per cortinam, et portam maiorem ingredi eisdem liceat, quemadmodum a capitulo canonicorum viceversa solet.

In vigiliis sancti Ambrosii ac sanctorum Gervasii et Protasii abbas celebrans cum monachis ad altare sancti Michaelis a latere canonicorum existens antelatis insignibus abbatialibus procedat, ibique pro solita statione immoretur, et inde descendens, portamque maiorem ecclesiae egrediens, per plateam proximam ad ecclesiam divi Francisci pergat, redeundo per portam canonicalem ingrediatur ecclesiam S. Ambrosii, et omnes easdem ecclesiasticas caeremonias, praecedenti die per capitulum canonicorum factas, ipse abbas cum suis proportionabiliter adimpleat. Monachi in suo latere subsellia ad usum confessoriorum, quae vulgo confessionalia nuncupantur, habeant, quae tamen sint conformia cum aliis a latere canonicorum existentibus.

Finito funere in medio ecclesiae, cum assistentia cleri secularis secundum determinationem superius factam, eorum qui debent sepeliri in latere monachorum, possint monachi, absque ullo interventu eiusdem cleri, asportare cadavera ad sepulturam destinata propria auctoritate. Cerei seu candelae, quae solent sustineri per binos angelos hinc et hinc super altari maiore existentes, et per canonicos celebrantes

solent accendi, eodem modo per monachos celebrantes, propriis tamen sumptibus, apponantur et accendantur. Monachos religionem Cisterciensem ingredienti abbas ad altare maius novis vestibus prohibito induat, ibique professionem suorum monachorum et equitum sui Ordinis recipiat.

Officia mortuorum etiam cum solitis ornamentis ab utroque collegio in medio ecclesiae iuxta solitum fiant. Ubi corpora vel reliquiae sanctorum vel alii thesauri in ecclesia S. Ambrosii reperiantur, si in navi maiori, liberae archiepiscopi dispositioni remaneant; si vero in latere dextero, collegio canonicorum; sicuti in latere sinistro monachorum collegio cedant: non tamen corpora vel reliquiae sanctorum ex eadem navi seu latere extrahantur, sed in eo, vel ea, debita veneratione servantur; ea tamen inquirere nemini liceat, absque expressa archiepiscopi licentia.

In ecclesia S. Ambrosii non intelligantur comprehensae ecclesia S. Sigismundi ac cappella S. Satyri et S. Ioannis.

Item, ad tollendas dissensiones ac lites quae hactenus versae fuerunt ac vertuntur inter dominum archiepiscopum ac duo collegia canonicorum et monachorum super pertinentia domini ecclesiae S. Ambrosii Mediolanensis, eadem collegia, ex causa praedicta et pro bono pacis, ut evulsa radice communis controversiae cum divini cultus augmento quiete ac libere fruuntur, imposterum omni commodo dictae ecclesiae cesserunt ac cedunt domino archiepiscopo Mediolani pro tempore dominium eiusdem ecclesiae, quod ambo praetendunt habere, ea tamen conditione ac lege, et non alias, ut debeat perpetuo penes eum residere, nec ipse possit ullo unquam tempore illud, vel aliquam illius partem, aut maiorem commoditatem, quam de praesenti habeant, eis, aut eorum alteri, seu aliis quibuscumque cedere,

aut quod illud habeant consentire; quodque deinceps dominus archiepiscopus, vigore dictae cessionis, sic, ut supra, factae, nihil amplius, quavis auctoritate, titulo, aut iure, etiamsi indigerent speciali mentione, in dicta ecclesia contra et in praeiudicium utriusque collegii, eorumque personas, fructus, redditus, proventus et emolumenta, tam coniunctim quam divisim, facere seu praetendere possit, quam usque in praesentem diem appareat habuisse et fecisse respectu utriusque collegii, singula singulis congrue referendo, vel, circumscripta praesenti cessione, de iure prius habere et facere quavis auctoritate, titulo et iure potuisset et posset; et quod etiam huiusmodi cessio in quieto ac libero usu ipsius ecclesiae, ac etiam in aliis concordatis, nullatenus praeiudicet, nec contra eorum usum et utilem substantiam aut exercitium quomodolibet et qualitercumque possit allegari; alias quaelibet contraria praetensio et quilibet actus in contrarium attentatus sint ipso iure nulla, non solum praemisso, sed etiam omni alio meliori modo.

Huius concordiae intuitu, liti fabricae monasterii monachorum S. Ambrosii Mediolanensis finis perpetuo imponatur, neminique liceat praetendere demolitionem fabricae hactenus factae et in futurum faciendae. Teneantur tamen abbas et monachi providere, ne ex huiusmodi fabrica, tam facta quam facienda, inferatur praeiudicium ecclesiae S. Ambrosii, videlicet altius eam tollendo versus dictam ecclesiam ultra summitatem in qua reperitur de praesenti, vel eidem magis appropinquando dictam fabricam, et praecipue, ne ex aqua pluvia¹ murus ecclesiae e latere² monasterii labefactetur, construendo cloacam, per quam illa recipiatur et ducatur extra. Et quia nonnul-

¹ Potius legeretur *pluviae* vel *pluviali* (R. T.).

² Edit. Main. legit *latera* (R. T.).

lae cappellae dictae ecclesiae versus monasterium, occasione luminis ampliandi, nuper fuerunt ab antiqua earum forma deformatae, abbatis et monachorum expensis in priorem formam reducantur, quatenus ita videatur eminentissimo et reverendissimo domino cardinali Borromaeo moderno archiepiscopo, et non alteri eius successori.

Tandem, ne imposterum aliquid in dicta ecclesia innovetur, nihil, aut restorationis, aut novae reaedificationis praetextu, in eadem fieri, nisi accedente expresso consensu illustrissimi domini archiepiscopi, praepositi ecclesiae et duorum canonicorum per suum capitulum deputandorum, necnon abbatis eiusdem ecclesiae et duorum monachorum de corpore monasterii S. Ambrosii per monachos eligendorum, ita ut saltem duae partes ex tribus consentiant, et non alias, etc.; salva tamen superstantiaria cum suis concordatis. Et quoad expensas, hae ubi a fidelibus non subministrentur, et ubi non adsint redditus vel proventus ad hunc effectum destinati qui sufficiant in subsidium, abbas et monachi non possint adstringi ad contribuendum ultra tertiam partem. Attentis omnibus supradictis concordatis voluerunt ac volunt, tam illustrissimus dominus archiepiscopus, quam duo collegia, quod omnes controversiae et quaecumque lites censeantur et sint omnino extinctae, super dominio quomodolibet praetensae tam per dominum archiepiscopum quam per utrumque collegium, et perpetuum silentium quoad omnes desuper impositum, etc.:

§ 4. Nos, quibus deinde, et eidem Francisco cardinali, facta fuit postmodum per eosdem Robertum et Theodorum cardinales de praemissis omnibus relatione, inviolabili concordiae, sive transactionis, omniumque et singulorum capitulorum praesertorum observationi, quantum no-

Pontifex praedictam concordiam confirmat, omnesque defectus supplet.

bis ex alto conceditur, providere volentes, motu proprio et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, concordiam sive transactionem huiusmodi, omniaque et singula capitula praeinserta huiusmodi, cum omnibus et singulis in eis contentis, tenore praesentium perpetuo approbamus et confirmamus, illisque omnibus et singulis perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis vim et robur adiicimus, ac omnes et singulos, non modo consensus omnium et singulorum in praemissis interesse habentium seu habere praetendentium, sed solemnitatibus etiam substantialium, et a quibusvis statutis, legibus et consuetudinibus, aut aliâs quomodolibet et ex quacumque causâ requisitarum, et forsitan omissarum, necnon quoscumque alios, tam iuris quam facti, et quoslibet alios defectus, cogitatos vel excogitatos¹, si qui principaliter vel accessorie aut aliâs quomodolibet intervenerint in eisdem, etiamsi de illis, ad hoc ut suppleri et sanari possint, specialis, specifica et expressa mentio habenda esset (quam tamen pro habitâ et factâ haberi volumus), plenissime supplemus, eosdemque omnes et singulos defectus a concordia seu transactione et praeinsertis capitulis huiusmodi ex nunc tollimus, abrogamus et amovemus.

§ 5. Necnon concordiam, seu transactionem, ac capitula praeinserta huiusmodi, omniaque et singula in illis quomodolibet contenta, ab omnibus et singulis, ad quos nunc quomodolibet spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, eaque omnia et singula suum plenum effectum, executionem et observantiam sortiri debere volumus et mandamus, in omnibus et per omnia, perinde ac si cum omnibus et singulis solemnitatibus, ac aliis etiam substantialibus, de iure, privilegio, etiam apostolico, etiam in corpore

¹ Potius lege *inexcogitatos* (n. r.).

iuris clauso, stylo et consuetudine, etiam immemorabili, vel aliâs quomodolibet, ex constitutionum apostolicarum vel statutorum etiam iuratorum², aut aliâs quomodolibet³ requisitis, ac aliis servandis plene servatis, facta et gesta, conventa et celebrata forent.

§ 6. Decernentes concordiam, seu transactionem, ac praeinserta capitula, praesentesque litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicumque in praemissis interesse habentes, aut habere praetendentes, eis nullatenus consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, minusque causae, propter quas eadem praesentes emanarint, sufficienter adductae, verificatae, vel aliâs iustificatae fuerint, ullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis, nullitatis aut invaliditatis, seu intentionis nostrae vel alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, maximo et incogitato; sive etiam ex eo, quod in eisdem praemissis, seu eorum aliquo, solemnitates et quaevis alia, servanda et adimplenda, servata et adimpleta non fuerint, aut ex quovis alio, etiam a iure vel facto, aut statuto, seu consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis et enormissimae ac in totum laesionis, sive alio capite, etiam in corpore iuris clauso, aut occasione vel causâ, etiam quantumvis iustâ, rationabili et privilegiatâ, etiam tali quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostrâ huiusmodi nihil ullibi appareret, seu aliter probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperiitionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, facti, vel gratiae remedium impetrari,

¹ Hic puto deesse *praescripto*, aut simile (n. r.).

² Verba aut aliâs quomodolibet delenda (n. r.).

Decretum ir-
ritane.

seu etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus concedi, aut sic impetrato vel concessio quempiam uti seu se iuvare in iudicio vel extra posse, neque ipsas praesentes et in eis contenta praedicta sub quibuscumque generalibus vel specialibus, etiam per viam legis, aut aliâs, etiam motu proprio, ac etiam consistorialiter, etiam per nos et successores nostros ex quacumque causâ quantumlibet favorabili et iuridicâ editis et edendis regulis, constitutionibus, revocationibus, suspensionibus, limitationibus et modificationibus, aliisque quibuslibet contrariis dispositionibus comprehendi, sed semper ab illis libera et exempta et sub posteriori datâ per quemlibet ipsorum eligendâ concessa, et adversus quascumque impugnationes et impedimenta valida, firma, ac efficacia esse et fore; sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios, commissarios, et causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, quavis auctoritate et potestate fungentes, in quavis causâ et instantiâ, sublata eis, et eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere; ac irritum et inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Derogat con-
trariis.

§ 7. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ecclesiae et Ordinis seu congregationis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, usibusque, et naturis, et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam in corpore iuris clausis, per nos seu quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, etiam motu proprio et consistorialiter, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum

quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et saepius innovatis; quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII decembris MDCXXX, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 7 decembris 1630, pontif. anno VIII.

CCCLXXXII.

Facultas archiepiscopo Panormitano permittendi, ut ecclesiastici regni Siciliae subsidium regi persolvant¹.

Venerabili fratri archiepiscopo Panormitano, Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

Exponi nobis nuper fecit charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum rex catholicus, quod, cum dilecti filii tres hominum status, seu tria brachia ecclesiasticum, militare et demaniale nuncupata, regni Siciliae ultra pharum, cuius ipse Philippus rex existit, quibusdam ra-

Ecclesiastici
Philippo regi
subsidium offerunt

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

tionabilibus de causis eorum animos moventibus, de offerendo eidem Philippo regi, ac dilecto filio nobili viro Francisco Fernandez de la Cueva duci de Alburquerque, dicti regni proregi, certas pecuniarum summas, donativum ordinarium nuncupatas, ad triennium, ac sub certis terminis, modoque et formâ exigendas, inter se tractaverint, venerabiles fratres archiepiscopi, episcopi, ac dilecti filii archimandrita, et aliae ecclesiasticae personae dicti regni, certam ratam sponte suâ obtulerunt et dare statuerunt in parliamentis ordinariis habitis de mense maii proxime praeteriti; ipsique archiepiscopi, episcopi, archimandrita, et aliae ecclesiasticae personae, eorum ratam huiusmodi, accedente ad hoc nostro et Apostolicae Sedis beneplacito, persolvere obtulerunt, et forsam etiam persolverunt.

Cum a concilio Lateranensi expresso hoc regibus et principibus prohibeatur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ex eo quod per Lateranense concilium novissime celebratum, diversasque alias canonicas sanctiones, sub certis censuris et poenis caveatur expresse, ne reges, principes et alii potestatis ab archiepiscopis, episcopis, abbatibus et aliis personis ecclesiasticis, etiam sponte offerentibus, aliquam pecuniarum summam sive subventionem recipiant, dictus Philippus rex, ac eius regni illius ministri, necnon dictus Franciscus dux et prorex, dubitent, ratam praedictam ante obtentum beneplacitum apostolicum recipiendo, censuras et poenas huiusmodi incurrere et forsam incurrisse;

Ipsae Philippus beneplacitum apostolicum petit.

§ 3. Nobisque propterea dictus Philippus rex humiliter supplicari fecerit, pro suâ et dictorum ministrorum, ac Francisci ducis et proregis conscientiae quiete, quatenus praemissis nostram et huius sanctae Sedis auctoritatem interponere dignamur:

Archiepiscopo Panormitano Pontifex facult.

§ 4. Nos, huiusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuae per praesentes

committimus et mandamus, ut, constituto tibi per legitimas probationes de expresso maioris partis cleri, scilicet archiepiscoporum, episcoporum et aliarum personarum ecclesiasticarum secularium et cuiusvis Ordinis regularium dicti regni consensu, et quod reliqui et reliquae personae non consentientes vocati et vocatae fuerint, oblationi et promissioni, necnon solutioni per archiepiscopos, episcopos et archimandritam, ac alias ecclesiasticas personas factis, pro hac vice tantum, nostram et Sedis praedictae auctoritatem, vigore praesentium, interponas, ipsosque archiepiscopos, episcopos et alias personas ecclesiasticas huiusmodi, etiamsi sint de illis, quae pro minori cleri parte praemissis non consenserint, ad ea tamen vocati et vocatae fuerint, ad solutionem eorum ratae huiusmodi opportunis iuris et facti remediis cogas et compellas; et nihilominus archiepiscopis, episcopis et archimandritae et aliis ecclesiasticis personis praefatis, ut ratam huiusmodi, per eos, ut praemittitur, oblatam et promissam, persolvere, ac dictus Philippus rex et eius ministri, dictusque Franciscus dux et prorex, eam petere et recipere absque conscientiae scrupulo, seu censurarum et poenarum praedictarum incursu, libere et licite valeant, auctoritate nostrâ concedas et indulgeas.

Ipsosque et ecclesiasticos a censuris absolvendi, si quid iam persolverint.

§ 5. Ipsosque archiepiscopos, episcopos et archimandritam, et alias personas ecclesiasticas, et earum singulas, quatenus ipsi dictam ratam iam promiserint aut solverint, necnon eundem Philippum regem, eiusque ministros, et Franciscum ducem et proregem praefatos, si eandem ratam iam perceperint, ab omnibus et singulis censuris et poenis, propterea quomodolibet incursis, eadem auctoritate absolvas, et absolutos fore censeas et declares; et quod omnes et singuli pensionarii, seu ii, quibus loco¹ pensionum fructus in

¹ Male edit. Main. legit loca (R. T.).

totum vel in partem reservati existunt, cuiuscumque dignitatis vel conditionis sint, exceptis tamen sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus, ad huiusmodi ratae solutionem, in omnibus et per omnia, perinde ac si nominatim ratam eandem se soluturos obtulissent, clausulis et decretis in litteris apostolicis reservationum pensionum et fructuum huiusmodi, etiam consistorialiter apposis, et quod dictae pensiones ab omni decimâ, subsidio charitativo, et quovis alio onere, tam ordinario quam extraordinario, quavis auctoritate, etiam pro expeditione tam offensivâ quam defensivâ contra turcas et alios infideles reipublicae christianae hostes ab illorum conatibus defensione, seu inexcogitabili causâ, a Romano Pontifice pro tempore existente, etiam ad imperatoris, regum, ducum et aliorum instantiam, illorumque contemplationem et intuitum, etiam motu proprio et ex certâ scientiâ impositis et imponendis, aut aliâs qualitercumque exemptae sint, nequaquam obstantibus, teneantur et efficaciter obstricti sint; ipsique archiepiscopi, episcopi et archimandrita¹, et aliae personae, quarum ecclesiae, monasteria et alia beneficia ecclesiastica annuis pensionibus, auctoritate apostolicâ assignatis, gravata et onerata sunt, ratam pensionariorum suorum seu eorum, quibus fructus huiusmodi sunt reservati, vere et realiter, ac quacumque fictione cessante, persolverint, suâ propriâ auctoritate postmodum penes se retinere possint, nec propterea sententias, censuras et poenas in eisdem pensionum reservationibus contentas incurrant, eadem auctoritate decernas.

Contrariis derogat.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon ecclesiarum, monaste-

¹ Male edit. Main. legit archimandritae (R. T.).

riorum et beneficiorum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis, exemptionibus, immunitatibus, etiam in corpore iuris clausis, ac litteris apostolicis, quibusvis, generaliter vel specialiter, concessis, necnon litteris reservationum pensionum et fructuum huiusmodi, ac quibusvis obligationibus, etiam in formâ camerae, etiam cum iuramento, ac censurarum et mandati exequentivi susceptione, vel aliâs desuper factis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, de verbo ad verbum mentio seu quavis alia expressio habenda sit, et in eis caveatur expresse, quod per huiusmodi clausulas generales, etiam mentionem specialem importantes, eis derogatum esse non censeatur, aut derogari non videatur, nisi certis modo et formâ in illis expressis plene observatis; quibus omnibus, eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Ceterum volentes providere, ne pauperes ecclesiastici ad contributionem huiusmodi graventur, te hortamur attente, et in virtute sanctae obedientiae tibi mandamus, quatenus pauperes ecclesiasticos, qui in redditibus annuis nihil aut parum, etiam usque ad valorem decem unciarum scuta viginticinque monetae illius regni constituentium inclusive, habent, ad contributionem praedictam per quoscumque, quavis auctoritate fungentes, cogi aut compelli nullo modo permittas.

Inopes ecclesiasticos ab hac antiqua contributione eximit.

§ 8. Volumusque, quod exactio pecuniarum huiusmodi ab ecclesiasticis personis ecclesiasticis, a dicto Philippo rege seu Francisco duce et prorege nominandas et per te deputandas, fieri debeat.

Huiusmodi exactio per personas ecclesiasticas fieri non debet.

invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis;

§ 9. Quod si secus in aliquo praemissorum factum fuerit, qui contraverint, in poenas et censuras incurrant, perinde ac si praesentes litterae non emanassent;

§ 10. Quodque etiam praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx decembris MDCXXX, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 20 decembris 1630, pontif. anno VIII.

CCCLXXXIII.

Prorogatio indulgentiae plenariae, in Urbe concessae et ad Italiam extensae, ad alios tres menses, cum decreto, ut, eisdem tribus mensibus elapsis, quaecumque extensiones et ampliaciones indulgentiae huiusmodi ad certum tempus factae, etiam eo ipso exspirent.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper a nobis emanarunt litterae tenoris subsequentis, videlicet:

Dilectis filiis clero et populo Romano, etc. (Omittitur tenor constitutionis, quia habes supra pag. 148).

§ 2. Et subinde, multorum venerabilium fratrum archiepiscoporum, episcoporum, necnon dilectorum filiorum nobilium virorum, ducum, principum et aliorum magnatum in Italia et insulis illi adiacentibus existentium supplicationibus nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeinsertas litteras nostras concessionis indulgentiarum, ac facultatis eligendi confessarium, cum omnibus et singulis in eis

contentis indultis, clausulis et decretis, ad universos utriusque sexus christifideles, seculares et regulares, tunc temporis in Italia et insulis praedictis existentes, necnon ecclesias per Ordinarios locorum seu alios de eorum mandato designandas, et confessarios ab iisdem Ordinariis approbatos seu approbandos, spatio trium similiter mensium a die publicationis litterarum desuper expeditarum inchoandorum durante, apostolica auctoritate extendimus; praedictisque christifidelibus necnon ecclesiis et confessariis concessionem, facultates et indulta praedicta cum clausulis et decretis huiusmodi communicavimus; et postmodum, tam praeinsertas quam alias

subinde expeditas litteras praedictas, cum omnibus et singulis in eis contentis concessionibus, facultatibus, indultis, indulgentiis, clausulis et decretis, ad infrascriptos tres octobris et novembris proxime praeteritos ac praesentem decembris menses extendimus pariter et prorogavimus, prout in aliis nostris sub die xvii iulii² necnon sub die xxv septembris³ proxime praeteritorum desuper in simili forma Brevis expeditis litteris, quarum tenores etiam praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

§ 3. Cum autem per abundantiam divinae misericordiae alma Urbs nostra, ac multae aliae civitates et provinciae, non solum sanctae Romanae Ecclesiae, verum etiam aliarum ditionum et dominiorum temporalium in Italia et insulis praedictis existentium, a periculis et calamitatibus huiusmodi immunes hactenus conservatae, et aliae etiam liberatae fuerint, nos, ut christifideles praedicti caelestium miserationum fructus uberius consequi mereantur per amplius providere volentes, tam

¹ Aptius forsitan legeretur *duos*, vel postea *praeteritorum non praeteritos* (R. T.).

² Quas vide supra pag. 150 (R. T.).

³ Has habes supra pag. 175 (R. T.).

Secunda extensio ad alios tres menses.

praeinsertas quam alias subinde expeditas litteras praedictas, cum omnibus et singulis in eis contentis concessionibus, facultatibus, indultis, indulgentiis, clausulis et decretis, ad alios tres¹ menses proximos, videlicet, ianuarii, februarii et martii (quibus durantibus, si omnia et singula in praeinsertis litteris expressa dicti christifideles adimpleverint, illi omnes et singulas indulgentias et peccatorum remissiones praedictas, cum omnibus facultatibus, gratiis et indultis huiusmodi, consequi valeant), auctoritate praedicta, tenore praesentium, iterum extendimus et prorogamus.

§ 4. Quia vero, ad supplicationem nonnullorum episcoporum ac principum et rerumpublicarum, concessionem, facultates, indulta, indulgentias et remissiones peccatorum in praeinsertis litteris contentas ad certas civitates, dioeceses, provincias et loca extra Italiam existentia ad certum tempus extendimus et ampliavimus, volumus et dicta auctoritate decernimus, ut, tribus mensibus per praesentes prorogatis, ut praefertur, elapsis, omnes et quaecumque extensiones et ampliaciones gratiarum per nos factae huiusmodi pariter eo ipso exspirent, nulliusque sint² roboris vel momenti, nec cuiquam ulterius suffragentur.

§ 5. Non obstantibus omnibus illis, quae in dictis litteris volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Ut autem praesentes litterae facilius omnibus innotescant, volumus ut eandem praesentiam transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quae eisdem ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annu-

¹ Edit. Main. legit *duos* (R. T.).

² Verbum *sint* nos addimus (R. T.).

lo Piscatoris, die xxx¹ decembris MDCXXX¹ pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 31 decembris 1630, pontif. anno VIII.

CCCLXXXIV.

Mandatum sub poena excommunicationis quibuscumque, ut documenta quaecumque ad ducatum Urbini spectantia ad episcopum Senogallensem deferant².

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Considerantes ducatum Urbini³, necnon civitates Eugubinam, Pisarensem et Senogallensem, ac Statum Montiferetrani, aliaque dominia, civitates, oppida, terras, castra, propugnacula, fortalitia et loca quaecumque, etiam speciali nota et expressione digna, in et sub Statu dicti ducatus Urbini, aliorumque dominiorum huiusmodi ad praesens quomodolibet comprehensa, et dilecti filii nobilis viri Francisci Mariae ducis antecessoribus dudum a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris in feudum, sub pactis et conditionibus investituris desuper factis contentis et expressis, data et concessa, seu alias per ipsum Franciscum Mariam ducem quomodolibet possessa, per obitum ipsius Francisci Mariae ducis sine liberis et descenditibus masculis legitimis et naturalibus, ob lineam finitam, una cum omnibus eorum territoriis, districtibus, iurisdictionibus, fortalitiis, sive propugnaculis, membris, iuribus, etiam prohibendi, ac pertinentiis universis (excepto Castro Podii Hibernorum et aliis bonis non feudalibus nec iurisdictionalibus relaxatis et reservatis Francisko Mariae duci praedicto, eiusque haeredibus et successoribus, in instrumento

¹ Male edit. Main. legit MDCXXXI (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brév.

³ Plures alias de hoc ducatu Bullas vide in tom. XII, pag. 181, 268, 356, 563, 589 (R. T.).

Devolutio ad Sedem et cameram apostolicam ducatus Urbini.

Contrafactionibus poenas addit.

Transumptis credit mandati.

Pontifex addit constitutionem praeinsertam.

Indulgentiarum ad alios tres menses prorogatio.

Contrariorum abrogatio.

Suspensio aliarum indulgentiarum.

Transumptorum fides.

concordiae celebratae sub die XIX aprilis MDCXXIV), aperta, ac ad nos et Romanam Ecclesiam, Sedemque et cameram apostolicam reversa et devoluta iri et pertinere;

§ 2. Idcirco nihil, quod ad muneris nostri partes pro nostrorum et Sedis praedictae iurium conservatione spectat¹, praetermittere volentes, universis et singulis archiepiscopis, episcopis et aliis locorum ordinariis, sub interdicti ingressus ecclesiae et suspensionis a divinis, et tam iis quam quibusvis aliis ducibus, principibus, marchionibus, comitibus, baronibus et domicellis, necnon quibuscumque aliis personis, etiam ecclesiasticis, secularibus et regularibus, cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, praeeminentiae et dignitatis existentibus, in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis maioris latae sententiae poenam, per praesentes districte praecipiendo mandamus, quatenus scripturas quascumque, ducatum praedictum, illiusque membra annexa et pertinentias, aliaque iura et interesse Sedis praedictae, ratione dicti ducatus ac membrorum annexorum et pertinentiarum huiusmodi, quomodolibet concernentes, sive ad ea quomodocumque spectantes, si quas apud se quomodolibet habuerint vel retinuerint aut occultaverint, statim atque praesentium notitiam habuerint, revelent, ac respective restituant, atque in manibus venerabilis fratris Laurentii episcopi Senogalliensis, moderni dicti ducatus gubernatoris, tradant et consignent, seu restitui et tradi et consignari omnino curent et faciant realiter et cum effectu.

§ 3. Non obstantibus quibusvis privilegiis, indultis et litteris apostolicis, eisdem archiepiscopis, episcopis ac locorum ordinariis, necnon ducibus, principibus, ceterisque supra expressis, et quibusvis

aliis personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die IV ianuarii MDCXXXI, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 4 ianuarii 1631, pontif. anno VIII.

CCCLXXXV.

Indictio sex decimarum super omnibus fructibus ecclesiasticis Italiae.

Urbanus Episcopus,
servus servorum Dei,
ad futuram rei memoriam.

Supremam dispositionem illius, cuius inscrutabili providentia ordinationem suscipiunt universa, in eminenti apostolicae dignitatis specula, meritis licet imparibus, constituti, et, inter multiplices sollicitudines, quas pro communi utilitate universae christianae reipublicae nostrae curae commissae dies noctesque suscipimus, tot ac tantos novos orthodoxae fidei hostium in inclytam Germaniam et illi proximas provincias percurrentium¹ conatus paternam meditatione considerantes, non possumus

calamitosum statum catholicorum illarum partium non miserari, et, ne catholici ipsi in maiores incidant aerumnas, non pertimescere.

Causae huius constitutionis.

§ 1. Quare nos officii nostri partes esse duximus charissimo in Christo filio nostro Ferdinando Romanorum regi in imperatorem electo quacumque opportuna ratione possumus opem ferre et communem catholicae ecclesiae causam adjuvare. Hinc est quod, post elargitos novissime ex ipsius Ecclesiae ritu eiusdem Ecclesiae thesauros, quia camerae nostrae apostolicae valde debilitatae vires ad ea comparanda praesidia, quae praesentes necessitates postulant, nequaquam sufficiunt, cogimur, exemplo Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, ad aliarum ecclesiarum peculium Christique Domini patrimonium, cuius causa nunc agitur, nos convertere, sperantes in Domino non iniquum quemquam urgentium harum necessitatum aestimatorem in tam sanctum, pium ac necessarium usum pro christianam pietate libenter contributurum.

Exceptis paucis omnes ad solutionem obligat.

§ 2. Habitam igitur super his omnibus cum venerabilibus fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus deliberatione maturam, de eorum consilio et assensu indicimus et imponimus sex integras decimas omnium et quorumcumque fructuum, reddituum, proventuum, iurium, obventionum, distributionum quotidianarum, et emolumentorum ordinariorum et extraordinariorum, omnium et quarumcumque ecclesiarum patriarchalium, metropolitanarum, cathedralium, collegiatarum et parochialium, necnon monasteriorum et conventuum, ac etiam mensarum patriarchalium, archiepiscopalium, episcopalium, abbatialium, capitularium et conventualium, prioratum quoque, praepositarum, praeceptoriarum, cano-

¹ Similem vide Pauli V Const. tom. XII, pagina 459 (n. T.).

nicatum et praebendarum, dignitatum, personatum, administrationum et officiorum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum cura et sine cura, secularium, ac sancti Benedicti, sancti Augustini, Cluniacensium, Cisterciensium, Praemostriacensium, sancti Basilii, Sylvestrinorum, et, qui proprietates redditusque certos ex privilegio vel alias possident, Mendicantium, ac quorumcumque aliorum Ordinum utriusque sexus, necnon congregationum regularium et insuper hospitalium etiam, pauperum hospitalitatem non exercentium, seu bona et redditus ultra infirmorum necessitates et alia, pro quibus instituta sunt, pia officia exercentium¹ et possidentium, necnon B. Mariae Theutonicorum, S. Lazari de Altopassu, Templi Domini et aliarum militiarum in Italia universa consistentium, secundum verum annum valorem fructuum, reddituum, proventuum et aliorum praedictorum, nisi aliter cum Sede et Camera Apostolica fuerit concordatum (hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani militia, quae pro sui tutela contra turcas et alios infideles alienis indiget continuo auxiliis, necnon duodecim illis congregationibus, quae cum camera apostolica tempore felicitis recordationis Pii Papae V praedecessoris nostri de subsidio ordinario concordarunt, et S. R. E. cardinalibus ob assiduos magnosque labores quos ipsi Ecclesiae universali impendunt, et gravissima quae tuendae dignitatis causa sustinent onera, dumtaxat exceptis); ac etiam indicimus et imponimus sex similes decimas omnium et quarumcumque pensionum annuarum super fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus, emolumentis et distributionibus praedictis in favorem quorumcumque (non tamen cardinalium et duodecim congregationum huiusmodi) assignatarum et as-

¹ Potius lege habentium (n. T.).

Urbanus mandavit documenta huiusmodi ad illum spectantia tradi episcopo Senogalliensis.

Derogatio contrariorum.

¹ Edit. Main. legit *spectant* (n. T.).

¹ Edit. Main. legit *percurrentes* (n. T.).

Proemium.

signandarum percipiendas, exigendas et levandas ab omnibus et quibuscumque episcopis, archiepiscopis et primatibus, patriarchis et aliis ecclesiarum praelatis, ac ceteris, cuiuscumque dignitatis, gradus, status et conditionis, officia praedicta quocumque iure et titulo obtinentibus vel obtenturis, necnon oeconomis et administratoribus perpetuis et temporalibus, usufructuariis, ac fructus, pensiones, res et alia huiusmodi iura ex quacumque causa sibi apostolicâ auctoritate in toto vel in parte reservata habentibus et habituris, secularibus et regularibus ordinum, congregationum, militiarum et hospitalium (non tamen S. Ioannis) praedictorum, necnon ab ipsis ecclesiis, cappellanis¹, conventibus, ordinibus, congregationibus, collegiis, hospitalibus, militiis, mensis, massis et locis, quocumque privilegio et exemptione reali, personali et mixtâ, antiquâ et immemorabili, pacificâ et continuâ suffultis, quos omnes ad hoc obligatos, pro unâ intra proximum diem festum sancti Michaëlis archangeli proximi mensis septembris, et pro aliâ intra eundem festum anni proxime futuri, et pro tertiâ partibus aequalibus intra illum ipsum diem festum consequentis protinus anni, camerae praedictae, et illius depositario generali ad id constituendo, omnino volumus persolvisse.

^{Depositarium officium.} § 3. Eiusdem vero depositarii munus erit sedulo curare, ut, quicquid pecuniarum ex decimis colligitur, id diligenter ac fideliter asservetur, de mandato nostro speciali in praedictos usus dumtaxat, nec aliâs, erogandum.

^{Poenas contra non integra solventes imponit.} § 4. Quicumque vero decimas huiusmodi nullo modo vel non integre, scienter, aut non secundum verum annum valorem fructuum, reddituum, proventuum, iurium, obventionum, distributionum et emolumentorum, vel concordiam cum Sede

¹ Potius lege *cappellis* vel *cappellanis* (R. T.).

et camerâ praedictis, ut praefertur, ineundam, sive terminis constituendis non exhibuerint, seu in illorum exhibitione malitiam commiserint vel fraudem, ecclesiarum antistites suspendimus a divinis, capitula vero, conventus, collegia quaecumque ecclesiastico interdicto supponimus, ac singulares personas antistite inferiores excommunicationis sententiâ innodamus. Ceterum ad praedictas decimas consequendas praecipimus etiam omnibus conductoribus, censuariis et locatoribus proprietatum, fructuum, rerum et iurium praedictorum, etiam huiusmodi pensionibus oneratorum, ut utrasque decimas nomine dominorum ac pensionariorum, ad computum suae quisque locationis, omnibus vero possessoribus, usufructuariis et aliis pensiones solvere debentibus, ut ipsi etiam decimas pensionum huiusmodi nomine pensionariorum camerae et depositario persolvant.

§ 5. Decernentes decimas fructuum, reddituum, proventuum, et aliorum iurium praedictorum, secundum verum valorem annum, vel saltem iuxta taxam, de qua cum dilectis filiis nostris Hippolyto S. Angeli in Foropiscium diacono cardinali, sanctae Romanae Ecclesiae camerario, ac nostro et camerae praedictae thesaurario generali (quibus etiam ecclesiarum, monasteriorum, beneficiorum et aliorum praedictorum fructus hactenus non taxatos taxandi, et taxam in libris camerae apostolicae describendam describi faciendi, necnon taxas antiquas, quas opus fuerit, iuxta verum fructuum valorem augendi, licentiam, facultatem et potestatem et auctoritatem plenarie concedimus et impertimur), ut praefertur, concordaverint, alias vero pensionum decimas ad rationem decem pro centenariâ praestari debere, et secundum ea praedictos omnes in solidum cogendos esse; ipsarumque decimarum procuratores a quibus liberint

^{Solvere iubet iuxta valorem, vel concordata.}

integre exigendi optionem facultatemque habere; neque ullas immunitates et exemptiones (etiam ex causâ resignationis, cessionis iuris, concordiae, conventionis, aut quacumque aliâ gravi et onerosâ occasione quocumque modo concessas, et interim concedendas) integram solutionem huiusmodi minuere, vel impedire; neque possessores, usufructuarios, aut alios pensiones huiusmodi solvere debentes (etiamsi ipsi iuri et actioni petendae, vel detrahendae, vel retinendae portionis et ratae partis pensionarios contingentis iureiurando renunciaverint, atque ex formâ dictae camerae amplissimâ caverint) modo aliquo obligari, neque ad id pro dicto tempore costringi posse;

^{Quietantiae fidem faciunt.}

§ 6. Omnes vero confessiones et quietantias receptionis decimarum a procuratoribus et ministris camerae praedictae, tam conductoribus, censuariis et locatoribus nomine suorum principalium, quam etiam ipsis, necnon possessoribus, usufructuariis, et aliis pensiones solvere debentibus, nomine pensionariorum faciendas perinde valere, atque in iudicio et extra illud ubique locorum fidem habere, ac si ipsismet¹ principalibus et pensionariis praesentibus et solventibus factae et² exhibitae fuissent; conductores autem, qui pretium locationis dominis legitime anticipaverint, locationem suam huiusmodi, quam ad hoc prorogamus, usque ad integram satisfactionem, ut prius, etiam adveniente successore, continuare debere; sique per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et nuncios, sublatâ eis, et eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari ac definiri debere,

¹ Male edit. Main. legit *ipsimet* (R. T.).

² Coniunct. *et nos addimus* (R. T.).

ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

^{Collectorem facit, et dat ei privilegia.} § 7. Ut autem omnia praedicta, sicut causa urgens postulat, diligenter et fideliter exequutioni demandentur, praedictum Hyppolitum cardinalem camerarium, cuius integritas atque experientia iam pridem nobis perspecta est, generalem omnium decimarum praedictarum collectorem in universâ Italiâ, cum omnibus et quibuscumque privilegiis, iurisdictionibus, ac iuribus, quae omnes alii antehac huiusmodi collectores habuerunt, auctoritate praedictâ, tenore presentium, constituimus et deputamus, eique plenam: liberam et absolutam potestatem et facultatem et auctoritatem tribuimus omnes ipsas decimas, camerae praedictae nomine, ubique procurandi; praedictos omnes, tam coniunctim quam divisim, ad illarum integram solutionem, ut praedictum est, faciendam, etiam per edictum locis publicis affigendum, monendi et requirendi; non parentes, fraudantes et ceteros contumaces in censuras et poenas incidisse, servatâ formâ Concilii Tridentini, declarandi; proprietates, res, fructus et alia bona ipsorum etiam manu regiâ apprehendendi, et usque ad condignam satisfactionem retinendi;

^{Contrafacientibus poenas ponit.} § 8. Contradictores et perturbatores, molestatores et rebelles quoscumque, eisque consilium vel favorem, publice vel occulte, quovis quaesito colore praestantes, cuiuscumque dignitatis, gradus et ordinis fuerint, praedictis et aliis censuris et poenis ecclesiasticis, necnon pecuniariis, ceterisque iuris et facti remediis compellendi; illasque etiam iteratis vicibus aggravandi; dignitatibus, beneficiis et officiis omnibus privandi et amovendi, et ad futura inhabiles faciendi; interdictum ecclesiasticum apponendi, auxiliumque brachii secularis, quandocumque opus fuerit.

invocandi; ad sanitatem vero reversos, qui debite satisfecerint, ab omnibus censuris et poenis supradictis in formam Ecclesiae consuetam absolvendi; super irregularitate forsitan incursum dispensandi, et ad pristinum statum omnino restituendi;

Aliae facultates generalis collectoris.

§ 9. Praeterea collectores et subcollectores fide et facultatibus idoneos in omnibus civitatibus, terris et provinciis Italiae praedictae, quotquot viderit expedire, cum simili vel limitata (non tamen absolventi) potestate, constituendi, eumque vel eos arbitrio suo revocandi, negligentes et morosos removendi, ac alium seu alios subrogandi, quotiescumque ei videbitur; in delinquentes et suspectos, per se, vel alium, seu alios, etiam simpliciter et de plano, ac sine strepitu et figura iudicii, inquirendi, et meritis poenis puniendi; modos et formas in praedictis servandos praescribendi; dubia quaecumque in praemissis forte oritura declarandi; ac prorsus omnia quaecumque circa ea necessaria et opportuna faciendi, statuendi et exequendi, etiamsi talia forent, quae mandatum exigent magis speciale, quam praesentibus est expressum.

Derogatio contrariorum.

§ 10. Non obstantibus piae memoriae Bonifacii Papae VIII etiam praedecessoris nostri de una, et in concilio generali edita de duabus dietis, ac aliis apostolicis constitutionibus, necnon ecclesiarum, monasteriorum, ordinum, congregationum, hospitalium, militiarum et locorum praedictorum, iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis; quodque praelatis et personis praedictis, eorumque ecclesiis et locis, vel quibusvis aliis communiter aut divisim a praedicta sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi, necnon

personis, earumque nominibus et cognominibus, ecclesiis, monasteriis, ordinibus et locis huiusmodi mentionem; et quibuslibet aliis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus in genere et in specie quomodocumque concessis, confirmatis et innovatis, etiam solutionem decimarum aliter quam secundum antiquam taxam et nisi in universali decimarum per orbem impositione fieri prohibentibus, necnon promissionibus, denominationibus, obligationibus, iuramentis et renunciationibus, vinculis et cautelis, in assignatione praedictarum pensionum factis, quibus per impositionem decimarum huiusmodi neminem teneri, neque eas, quoad praemissa, contra quemcumque locum habere similiter declaramus; aliisque indultis et litteris apostolicis, generalibus et specialibus, cuiuscumque tenoris existant, per quae praesentibus non expressa aut omnino non inserta effectus earum impediri valeant quomodolibet vel differri, et de quibus, quorumque totis tenoribus, habenda sit in nostris litteris mentio specialis; quae omnia contra praemissa nolumus cuiquam in aliquo suffragari; necnon aliis huiusmodi impositionibus et concessionibus ad tempus nondum elapsam, si quae sint, factis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 11. Ceterum in percipiendis decimis praedictis constitutionem recolendae memoriae Clementis Papae V similiter praedecessoris nostri in concilio Viennensi editam (quod decimae ad monetam currentem communiter levari, nec calices, libri, ceteraque ecclesiarum ornamenta divino cultui dicata ex causa pignoris capi, percipi, vel distrahi, aut alias quomodolibet occupari debeant) ubique volumus observari: quin etiam praecipimus, ne quisquam, etiam plura quantumque valoris beneficia ecclesiastica, seu plures

¹ Potius valeat, nempe effectus (R. T.).

² Edit. Main. habet in alio (R. T.).

Res sacras pro solutione accipere prohibet

pensiones, aut fructus, seu talia mixtim obtinens, pro littera et sigillo quietantiae universalis, si illam habere voluerit, ultra unum carolenum, conficiendum quatrenos trigintasetem monetae romanae, solvere teneatur, nec ad aliud onus etiam praetextu cambii uspiam compellatur.

Exemplis stare iubet.

§ 12. Quia vero difficile nimis esset praesentes litteras quocumque illis opus erit perferre, volumus quoque ut illarum exemplis etiam impressis et notarii publici manu, ac Hyppoliti cardinalis et camerarii praedicti, aut alterius collectoris, seu praelati ecclesiastici, eiusve curiae, sigillo obsignatis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud ubique locorum adhibeatur, quae illis ipsis adhiberetur, si essent exhibitae vel ostensae.

Poenae lacerantium.

§ 13. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam indictionum, impositionum, suspensionis, suppositionis, innodationis, decreti, concessionis, impartitionis, prorogationis, constitutionis, deputationis, tributionis, declarationis, praecepti et voluntatum nostrorum infringere vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXXXI, XIV kalendas februarii, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 19 ianuarii 1631, pontif. anno VIII.

Papae subscriptio.

✠ EGO URBANUS

CATHOLICAE ECCLESIAE EPISCOPUS.

Cardinalium subscriptiones.

† Ego Dominicus, episcopus Ostiensis et Vellitrensis, cardinalis Gymnasium.
† Ego C., episcopus Portuensis, cardinalis Pius.
† Ego Scipio, episcopus Sabinensis, cardinalis Burghesius, maior poenitentarius

† Ego M., episcopus Tusculanus, cardinalis Lantes.
† Ego P. Paulus, episcopus Praenestinus, cardinalis Crescentius.
† Ego G., episcopus Albanensis, cardinalis Borgia.
†
†
†
†
†
† Ego R. tituli sanctae Praxedis presbyter cardinalis Ubaldinus.
†
†
† Ego B. tituli S. Crucis in Hierusalem presbyter cardinalis Sandoval.
†
†
† Ego Guido tituli S. Mariae de Populo cardinalis Bentivolus.
†
†
† Ego Fr. Desiderius tituli S. Caroli presbyter cardinalis de Cremona.
† Ego Augustinus tituli S. Bartholomaei in Insula presbyter cardinalis Spinula.
†
†
† Ego Fr. Antonius tituli S. Honuphrii presbyter cardinalis S. Honuphrii.
†
† Ego Aloysius tituli S. Pudentianae, presbyter cardinalis Caietanus.
† Ego Bernardinus tituli S. Stephani in Monte Pincio presbyter cardinalis Spada.
† Ego Laudivius tituli S. Petri in Vincula presbyter cardinalis S. Sixti nuncupatus.

rioribus temporibus, per suas et nostras respective in eadem formâ Brevis expeditas litteras, similiter ad sexennium a dictâ die x iunii MDCXXV inchoandum, respective concessas, et seu, ut praefertur, extensas et prorogatas, quarum omnium tenores praesentibus pro expressis¹ haberi volumus, iustis et gravibus causis adducti ad aliud sexennium, a datâ primodictarum nostrarum litterarum inchoandum², extendimus et prorogavimus, necnon eidem maiestati tuae ac omnibus christifidelibus praedictis indulgentias et gratias spirituales et temporales praedictas, cum omnibus et quibuscumque indultis, facultatibus, concessionibus, declarationibus, extensionibus, conditionibus, clausulis et decretis, in Gregorii XIV ac Clementis et Pauli necnon Gregorii XV praedecessorum praedictorum (quae ultimodictis Pauli praedecessoris praedicti litteris non adversantur) et iisdem ultimodictis Pauli praedecessoris praedicti ac nostris litteris contentis, ad sexennium similiter concessimus et indulsumus, prout in primodictis nostris litteris huiusmodi plenius continetur.

Decem millo
ducatos fabri-
cae S. Petri
persolvi iubet.

§ 2. Ut autem fabrica basilicae Principis apostolorum de Urbe, quae in eiusdem apostolorum Principis honorem iam multis annis ingentibus sumptibus extruitur, parte aliâ³ eorumdem fidelium eleemosynarum adiuvetur, volumus, et dictâ auctoritate, tenore praesentium, decernimus, ut ex eleemosynis, quae causâ et occasione dictarum indulgentiarum et gratiarum erogabuntur, decem mille⁴ ducati auri de camerâ quotannis, a datâ praesentium incipiendo, eidem fabricae impartiri, ac pro eâ venerabili fratri Laurentio episcopo Hieracensi, spoliolum et iurium camerac

¹ Verba similiter publicandas et duraturas heic importune intrusa delemus (R. T.).

² Male edit. Main. legit inchoandam (R. T.).

³ Forsan legendum aliquâ (R. T.).

⁴ Ed. Main. legit decem millia ducata (R. T.).

apostolicae in dictis regnis moderno et pro tempore existenti collectori, solvi omnino debeant.

§ 3. Mandantes propterea dilecto filio Antonio Mascarenhas, praedictarum gratiarum exequentori et commissario a nobis deputato, et pro tempore exequentori et commissario deputando, omnibusque, ad quos spectat et spectabit, ut praedictam pecuniarum summam collectori praedicto integre solvi faciant.

Mandatum
hac de re colle-
ctori spoliolum.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio
contrariorum.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xi februarii MDCXXXI, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 11 februarii 1631, pontif. anno VIII.

CCCLXXXVIII.

Deputatio praesulis Lugdunensis in exequentorem bullae supra relatae pag. 95 de erectione unius Congregationis fratrum Discalceatorum Ordinis Sanctissimae Trinitatis redemptionis captivorum in regna Franciae.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Alias a nobis emanarunt litterae tenoris subsequentis, videlicet: etc.¹

Prooemium.

§ 1. Cum autem, sicut pro parte dictorum fratrum nobis denuo expositum fuit, praeinsertae litterae huiusmodi multis ac diversis in locis a se invicem distantibus exequentioni demandandae sint, praedictus vero noster et Apostolicae Sedis nuntius, ob continuas quibus detinetur occupationes, ad loca huiusmodi se transferre nequeat, exindeque fiat, ut carumdem litterarum exequentio non solum retardetur, verum etiam omnino impediatur: nobis propterea iidem fratres humiliter supplicari fecerunt, ut sibi desuper op-

Deputatio de
qua in rubrica.

¹ Has litteras dedimus supra p. 95 h. t. (R. T.).

portune providere de benignitate apostolicâ dignemur. Nos igitur, litteras praedictas debitae exequentioni, ut par est, demandari cupientes, ac fratres praedictos amplioribus favoribus et gratiis prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, attentis, narratis, exequentionem praeinsertarum litterarum nostrarum, nuncio praedicto, ut praefertur, demandatam, dilecto filio nostro Ludovico Alphonso sanctae Romanae ecclesiae presbytero cardinali Lugdunensi nuncupato, ecclesiae Lugdunensis ex concessione et dispensatione apostolicâ praesuli, eiusque in archiepiscopatu praedicto pro tempore successoribus, cum facultatibus et auctoritatibus, ac aliâ modo et formâ in eisdem praeinsertis litteris contentis et expressis, dictâ auctoritate, tenore praesentium, committimus et demandamus. Non obstantibus praemissis, ac omnibus illis quae in eisdem litteris volumus non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxviii februarii MDCXXXI, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 28 februarii 1631, pontif. anno VIII.

CCCLXXXIX.

Commissio nuncio apostolico in Germaniâ nonnullos redditus ecclesiasticos Palatinatus foederi catholico assignandi¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Dilecto filio nostro, et Apostolicae Sedis apud charissimum in Christo filium nostrum Ferdinandum Romanorum regem in imperatorem electum nuncio,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Alias a nobis emanarunt litterae tenoris subsequentis, videlicet:

Refert litteras
alias emana-
tas, quibus di-
midiam utrius-
que Palatinatus
honorum par-
tem Ferdinandus
concesserat.

A tergo. Venerabili fratri Carolo episcopo Aversano moderno et pro tempore existenti apud charissimum in Christo filium nostrum Ferdinandum Romanorum regem in imperatorem electum nostro et Sedis apostolicae nuncio: *intus vero*¹: Urbanus Papa VIII. Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem. Apostolatus officium nobis meritis licet imparibus ex alto commissum postulat, ut, peculiarem omnium ecclesiarum et monasteriorum et locorum piorum curam gerentes, illorum restorationi et manutentioni et felici eorumdem fructuum administrationi, quantum cum Domino possumus, opportune provideamus. Itaque, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis Palatinatus praepositorum consilio, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut, ad decennium proximum dumtaxat, per te ipsum, vel alias personas ecclesiasticas sive seculares sive regulares tibi benevisas, fructus ac redditus universos honorum ecclesiasticorum antea² occupatorum in Palatinatu superioribus et inferioribus (sine tamen praeiudicio aliarum concessionum ab hac sanctâ Sede factarum, quamdiu duraverint) auctoritate nostrâ exigas, et dimidiam illorum partem eidem Ferdinando regi in imperatorem electo, vel alteri personae ab ipso nominandae, eadem auctoritate assignes; aliam vero partem in ecclesiarum restauratio-

¹ Hac verba *intus vero* nos ad limus (R. T.).

² Forsan supplendum ab huereticis (R. T.).